

1949 – 1999

GERBIAMIEJI

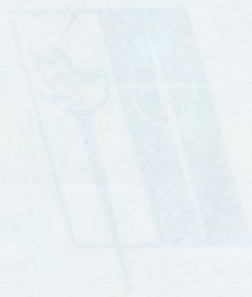
TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ DARBUOTOJAI
BRANGŲS SKAITYTOJAI

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ

METRAŠTIS

1949-1999

TĖVISKĖS ŽIBURIAI

METRAŠTIS

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3

Spausdino *Printing Net*
Torontas, Kanada, 2000 m.

GERBIAMIEJI

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” DARBUOTOJAI,
BRANGŪS SKAITYTOJAI,

ŠIRDINGAI SVEIKINU “TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” REDAKCIJOS DARBUOTOJUS
IR AUTORIUS, RĖMĖJUS IR SKAITYTOJUS, VISUS, KAM BRANGUS
IR ARTIMAS SPAUSDINTAS LIETUVIŠKAS ŽODIS.
PENKIŲ DEŠIMČIŲ METŲ VEIKLOS JUBILIEJUS – TAI NE TIK JŪSŲ
SAVAITRAŠČIO ŠVENTĖ, BET IR IŠKILI VISAI LIETUVIŲ IŠEIVIJAI,
VISAI TAUTOS KULTŪRAI SUKAKTIS.

PUSĘ AMŽIAUS “TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” SAVAITRAŠTIS PUOSELĖJO
IR SKLEIDĖ LIETUVYBĖS IDEALUS, IŠ KARTOS Į KARTĄ PERDAVĖ
PAMATINES TAUTOS TRADICIJAS, PRASMINGAI PRISIDĖJO PRIE PRIE LIETUVOS
LAISVĖS BYLOS. ŠIANDIEN, NUO LEMTINGŲ ISTORINIŲ PERVARTŲ
PRAĖJUS PENKIOMS DEŠIMTIMS METŲ, ESU DĖKINGAS VISIEMS,
KURIE BUVO LIETUVOS LAISVĖS KELIJE, KURIE MINTIMI, DARBU AR
SPAUSDINTU ŽODŽIU GYNĖ TIESĄ, TAUTIŠKUMĄ IR LAISVĘ.

LINKIU “TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS” IR ATEITYJE ŠVIESTI NE VIENAI
KANADOS LIETUVIŲ KARTAI, TAUTOS TRADICIJŲ IR LAIKO PATIKRINTŲ

SU NUOŠIRDŽIAIS SVEIKINIMAIS –

VALDAS ADAMKUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRAS PIRMININKAS

Mieli ir brangūs "Tėviškės žiburių" kūrėjai

Jau pusę amžiaus Jūsų laikraštis it žiburys nušviečia kelią ne vienam pasiryžėliui ugdyti ir puoselėti tautos dvasią.

Iš visos širdies sveikiname Jus visus, buvusius ir esamus "Tėviškės žiburių" redaktorius, bendradarbius, rėmėjus. Visa Jūsų laikraščio veikla per šiuos 50 metų yra svarbus mūsų gyvenimo metraštis, liudijantis tiek karčių mūsų valstybės dalių okupacijos laikais, tiek ir džiugius bei svarbius tautai darbus ir sprendimus, esančius jos Nepriklausomybės valioje.

Linkime visam Jūsų laikraščio kolektyvui ir toliau būti ne tik atidžiais besimainančio gyvenimo stebėtojais, bet ir toliau skatinti savitarpio supratimą, aukštą moralę, tautinės kultūros gyvastį.

Tegul Jūsų šviesios mintys dar ilgai žadins mūsų tėvynainių viltį ir stiprins kilnius jų siekius.

Pagarbiai –

Andrius Kubilius

Vilnius, 1999 m. lapkričio 19 d.

PRIME MINISTER • PREMIER MINISTRE

I am delighted to extend my warmest greetings and best wishes to the staff of the Lithuanian Canadian weekly newspaper Tėviškės Žiburiai (The Lights of Homeland), and to the readers you serve so well, as you mark your 50th year of publication.

Your publication plays an important role not only in ensuring that newcomers to Canada feel welcome in their adopted home, but also in preserving and promoting vital cultural links from generation to generation. It is my hope that you will continue to foster such fellowship, while at the same time contributing to a strong and harmonious Canada.

I know that Tėviškės Žiburiai will continue to guide, inform and inspire its readers, now and in the future. Please accept my sincere congratulations on reaching this milestone.

Jean Chrétien

OTTAWA
2000

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA
OTAVA**

**EMBASSY OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
OTTAWA, ONTARIO**

Otava, 2000,03.17

“Tėviškės žiburiams”

Mieli lietuvių savaitraščio redaktoriai, leidėjai ir darbuotojai, nuoširdžiai sveikiname Jus prasmingos leidybinės sukakties proga.

Per pastaruosius 50 metų “Tėviškės žiburiai” daugeliui lietuvių tapo nuoširdžiais draugais ir bičiuliais, kurių apsilankymo kaskart nekantriai laukiama. Tai – ne tik naujienos ir įvykių apžvalga iš lietuvių ar pasaulio bendruomenės gyvenimo, tai – lietuviško spausdinto žodžio istorijos dalis, liudijanti, kad esame senos kultūros, gyvos dvasios ir istorinės atminties tauta. “Tėviškės žiburių” žodis ir šviesa bus laukiami Kanadoje ir kitur, toli už jos ribų, kol gyvena ir gyvens lietuviai, kol gyvuos visus mus vienijanti lietuviybės idėja.

Didelių kūrybinių užmojų, energijos, sveikatos ir asmeninės laimės!

Rimantas Sidlauskas

Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir Įgaliotasis Ambasadorius
Kanadoje

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS KONSULATAS**

**CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA**

1573 Bloor St. West
Toronto, Ontario, Canada
M6P 1A6
Tel. (416) 538-2992 Fax (416) 538-4345

SVEIKINIMAS

Pokario ateiviai, priversti pasitraukti iš Tėvynės ir atvykę į Kanadą, džiaugėsi prieš penkias dešimtis metų pirmą kartą pasirodžiusiais TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS. Su meile ir dėkingumu prisimename pirmąjį savaitraščio redaktorių, žymųjį istoriką dr. Adolfą Šapoką, kuris, padedant šv. Jono parapijai, su darbščiais Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos ŽIBURIAI bendradarbiais ėmėsi šio svarbaus spaudos darbo. Vėliau redagavimą perėmus dabartiniam redaktoriui prelatui dr. Pranui Gaidai, redaktoriams Ramūnei Sakalaitei- Jonaitienei ir Česlovui Senkevičiui, šis savaitraštis klestėjo ir neveltui išeivijoje yra laikomas vienu iš pirmaujančių.

Per visą pavergtos Lietuvos laikotarpį TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI buvo Lietuvos laisvinimo pirmose eilėse. Savaitraščio įnašas į lietuviybės išlaikymą išeivijoje yra neįkainuojamas. Jo taisyklinga, vengianti svetimybų kalba bei sėkmingų naujadarų sudarymas yra pavyzdys, kuris pradedamas vartoti ir Lietuvos spaudoje.

Šio reikšmingo penkiadešimtmečio proga nuoširdžiai sveikinu redaktorius, darbuotojus ir leidėjus, linkėdamas nepailsti leidžiant šį sėkmingą ir visų mėgiamą savaitraštį.

A handwritten signature in cursive script, reading "Haris Lapas".

Haris Lapas
Garbės generalinis konsulas

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
THE LITHUANIAN CANADIAN COMMUNITY
LA COMMUNAUTÉ LITHUANIENNE DU CANADA

NATIONAL EXECUTIVE

LE COMITÉ EXECUTIF NATIONAL

1011 COLLEGE ST., TORONTO, ONT. M6H 1A8

(416) 533-3292 FAX (416) 533-2282

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijai
“Žiburiai”

Vartau per pusšimtį metų pageltusius “Tėviškės žiburių” lapus.

Tuomet buvome bėgliai, tremtiniai, išeiviai, benamiai, bekalbiai ir beraščiai svetimame krašte.

Tu mus guodei, švietei, neleidai nutolti nuo savo kalbos ir rišai mus tėvynės meilės raiščiais.

Kai tėviškės sodybas slėgė geležinė dangtis, užgoždama tėvų, brolių ir draugų aimanas, tremtinių raudas ir miško brolių paskutinius atodūsius, tu mums parodei, kaip brangi yra tėvynė tiems, kurie jos neteko.

Pageltusių lapų eilutėse randu klestinčius vargo mokyklų tinklus, ten triūsiančius švietėjus ir mokinius. Ten buvo šventas tėvynės Lietuvos vardas, ten augo nauji darbuotojai, ten buvo įdiegti tėviškės žiburėliai, meilė savo tautai, jos kalbai ir kultūrai.

Randu ten ir bendruomenių pradžią, kai buvo visi raginami spiestis į vieną lietuvišką avilį, buvai takas į šviesesnę ir tobulesnę rytojų, moralinio ir krikščioniško gyvenimo kryptimi.

Kanados lietuvių bendruomenės vardu linkiu ir toliau keliauti per visą pasaulį, šviesti, žydėti ir gyvuoti dar bent kitą pusšimtį metų.

Algirdas K. Vaičiūnas,
KLB Krašto valdybos pirmininkas

Nueitą kelią apžvelgiant

Žygiavus penkis dešimtmečius kyla natūralus poreikis stabtelti ir žvilgterti atgal. Su tuo žvilgsniu atsiveria perspektyva, kurioje iškyla TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ savaitraščio gimimas, augimas ir subrendimas.

Visų pirma iškyla labai kukli, sakyčiau, betliejiška laikraščio pradžia. Pasivaidena kelių pasiaukojančių narsuolių ryžtas, tamsus klebonijos rūšys Toronte, iš kurio turėjo skliti lietuviškoji šviesa. Sklido ji varganai, bet nuostabiai greitai ėmė stiprėti, pasiekdama vis platesnį ratą skaitytojų. Ir taip per keletą metų TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI pasklido ne tik Kanadoje, bet ir Amerikoje ir pagaliau visoje išeivijoje. Tuo būdu jie tapo išeivijos laikraščiu, kuriame telkėsi ir bendradarbiai, ir skaitytojai, ir rėmėjai iš daugelio pasaulio kraštų. Tokie TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI išliko iki šių dienų.

Visus, besitelkiančius apie šį savaitraštį, jungė tautinis ir religinis pradžio. Daugumai ano meto lietuvių ateivių rūpėjo, kad laikraščio skleidžiama šviesa nebūtų vienašališka, atspindėtų ir tautines-patriotines, ir katalikiškas-krišćioniškas vertybes. Tai buvo pabrėžta ir pirmajame redaktoriaus dr. A. Šapokos vedamajame. Mat anuo metu (1949 m.) tiek Kanadoje, tiek Amerikoje apystipriai reikėsi komunistinė, socialistinė ir liberalinė išeivijos spauda, kurioje buvo daug idėjinio vienašališkumo. Dėl to TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI užėmė integralinę poziciją, apimančią visas pagrindines lietuviškojo gyvenimo vertybes.

Tai buvo pramatyta jau pačioje pradžioje. Laikraščio leidėjai, svarstydami idėjinę plotmę, anuomet sakė, kad katalikiškumas būtų ne parapijinis, o plačios apimties. Ir taip šis savaitraštis išliko tautinės ir katalikiškos-krišćioniškos minties periodiniu leidiniu. Tai išreikšta ir dailininko Telesforo Valiaus vinjetėje.

Šiame sukakties leidinyje skaitytojas ras nužymėtas praeities gaires. Vietoje vientiso biografinio pasakojimo jis ras būdingesnes ištraukas iš įvairių straipsnių, kurių suma pateikia bendrą nueito kelio vaizdą drauge su atitinkamomis nuotraukomis.

Ryšium su minėtomis ištraukomis iškyla daugybė pavardžių asmenų, dalyvavusių vienokiu ar kitokiu būdu TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ nueitame kelyje. Leidėjai jiems sukakties proga reiškia nuoširdžią padėką. Galimas dalykas, kad ne visų pavardės suminėtos. Tebūna atlaidūs tie, kurie galbūt neras šiame leidinyje savo pavardžių, nes išsamus sąrašas nebuvo įmanomas. Jei ir pasitaikė koks praleidimas, tai ne iš blogos valios.

Kai kam gal užklius ir rašybos nevienodumai. Mat ištraukose palikta ano meto rašyba, kuri šiek tiek skyrėsi nuo dabartinės.

Apžvelgus nueitąjį kelią, matyti, kad TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI savąją užduotį skleistis lietuvišką šviesą atliko pagal turimas pajėgas. Kyla savaime klausimas, ar pajėgs jie ir toliau žygiuoti tuo pačiu pajėgumu? Remiantis praeities patirtimi, yra pagrindo manyti, kad TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI ir toliau gyvuos su naujomis pajėgomis, su įvairiais pakeitimais, verčiančiais prisitaikyti prie naujų kartų skaitytojų ir skleis tą pačią lietuviškąją šviesą.

Taigi praeičiai lieka patirtis, o ateičiai – viltis.

Prel. dr. Pranas Gaida

Atsiminimų juosta

Straipsniai ir ištraukos straipsnių, parašytų *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* gyvavimo sukaktis minint

Išėivių gyvenime deginančiai aktualių problemų daugiau negu gyvenime tautiečių, gyvenančių savame krašte, savo tėvų žemėje. Išėiviai turi daug daugiau ir grynai praktiškųjų, asmeniškųjų ir visuomeninių bei tautinių problemų. Tinkamas šitų problemų pastatymas bei tinkamas sprendimas ir nedidelėm grupėm išėivių laiduoja gerą ateitį, tautai garantuoja nuo jos organizmo atskirtųjų dalių gyvastingumą, jų gyvesnį pasireiškimą ir naudą visos tautos reikalui.

Palyginus jauna, dar nė šimto metų neturinti, lietuviškoji išėivija, deja, atsparumu negali pasigirti. Kaip norma, jos trečioji karta ištautėja, pasiduoda aplinkos veikimui ir nuo tautos kamieno nutolsta. Tai liūdnas reiškinys. O pa-

grindinė priežastis be abejo yra ta, kad dažnas lietuvis išėivis, ateidamas į naują kraštą, nebuvo pakankamai sąmoningas, neatsinešė vientisos dvasios, čia nebuvo, kas pagelbėtų jam išlaikyti amžių suformuotą lietuviškojo tipo asmenybę, išryškinti lietuviškąsias vertybes bei lietuviškuosius bruožus. Svetur lietuvis išėivis neįvertino savęs bei savųjų tautinių vertybių, nesuprato galės didžiulis jomis ir lenkė galvą prieš kitoniškas gyvenimo formas, stengėsi jas kuo greičiau pasisavinti.

Lietuvių tauta nuo 19 amž. pabaigos pergyveno dvasinę krizę. Lietuviškoji dvasia buvo suskaldyta beatodairiškos kritikos senųjų tautos tradicijų. Viską neigianti nihilistinė srovė, dar ir dabar nesusigaudanti, ko nori ir ko siekia,

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ redakcijoje, Šv. Jono Krikštytojo parapijos priestate, 1956 metais. Dešinėje – pirmasis vyriausiasis savaitraščio redaktorius dr. Adolfas Šapoka, miręs 1961 m., ir jo padėjėjas kun. dr. Pranas Gaida

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ bendradarbiai ir bičiuliai, susirinkę savaitraščio 3 metų sukakties proga Toronte 1952 m.

sužalojo tautos dvasią, apardė jos veidą, bet nedavė jokios pozityvios atramos. Visai vienišas arba, kad ir gyvenęs kiek didesniame būrelyje savų tautiečių, tokios apardytos dvasios išeivis savo viduje neberado gaivinančios jėgos šaltinių, nesijautė turįs savų brangintinų vertybių ir laipsniškai linko susilieti su vyraujančia aplinka.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI nori stoti pilnutinio lietuviškumo sargybon, nori gaivinti pilnutinę lietuvišką dvasią, suformuotą amžių kely, nori gaivinti ir palaikyti visas lietuviškąsias tradicijas bei papročius, puoselėti lietuviškąją kultūrą, skleisti lietuviškųjų laukų gaivinančiojo vėjelio dvelkimą, šviesti daugybę šviesų, švieselių, žiburių žiburėlių, kurie spindi tėviškės pastogėje ir po žydriuoją jos dangumi.

Dr. A. Šapoka (1949.XII.24)

A. a. dail. Alf. Dociaus sukurta pirmoji TŽ vinjetė

Viena iš pirmųjų Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" valdybų. Iš kairės: Ant. Pabedinskas, A. Saulis, pirmininkas B. Sakalas, kun. dr. J. Gutauskas, dr. S. Čepas, L. Šalna

Lietuviškasis laikraštis yra ne tik visuomenės auklėtojas, bet ir mokytojas, turįs kelius tūkstančius mokinių. Jis atlieka didžiulį švietimo ir mokymo darbą. Tai yra mokykla, kurią lanko suaugusieji ir besiruošią gyvenimui. Kiek naudingų žinių, informacijų duoda kad ir savaitinis laikraštis. Sudėkime 50 numerių į vieną vietą ir gausime labai įvairią, turiningą knygą, kurioje atsispindi visas dabarties gyvenimas.

Lietuviškasis laikraštis yra ne tik auklėtojas, mokytojas, bet ir ryšininkas, savotiškas vienytojas išsisklaidžiusių tautos vaikų. Jis jungia skaitytojus į vieną šeimą, kiekvienas jo numeris atneša žinių ką veikia mūsų tautiečiai ne tik kituose miestuose, bet ir kituose kontinentuose (...)

Matėme, kaip didelė yra lietuviškosios spaudos misija, kaip didelius darbus atlieka lietuviškasis laikraštis tremty. Lietuviškoji spauda bus tol gyva, kol bus gyvas ją palaikantis idealizmas. Ji gyva, nes dar yra žmonių, kurie jai aukojasi. Tai jos leidėjai, redaktoriai, bendradarbiai – žurnalistai, skaitytojai. Bet jų eilės retėja. Jie vieną dieną pavargs. Kokia baisi ir skurdi būtų mūsų dalis, jei mes netektume savo spaudos, savų laikraščių. Baisu net pagalvoti. Už jų gyvybę, už sėkmingą spaudos, savų laikraščių plėtotę yra atsakingas kiekvienas lietuvis.

*TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI*S, išvariusiems didelį darbų barą pirmame penkmete lietuviškosios visuomenės tarnyboje, linkime dar skaidriau šviesti mus bevedant tremties naktį į didįjį prisikėlimo rytą.

Dr. J. Gutas (1954.XII.23)

1949 m. Kalėdų švenčių proga Kanados lietuvis pasveikino jaunas laikraštis *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI*. Šio laikraščio atsiradimą paskatino tuometinis lietuviškos veiklos susikomplicavimas, audringai pasireiškęs įvairių organizacijų bei atskirų grupių pasiskirstymas. Įvykęs Montrealyje dvilypis seimas lauktų rezultatų nedavė ir siektas platesnis bendruomeninis susiorganizavimas buvo dar atidėtas keliems metams.

Montreališkis laikraštis apsiribojo tik vienos grupės nuomonių reiškimu, o didžioji lietuviš-

kos visuomenės dalis pasiliko be spausdinto žodžio.

Bendruomeninio pobūdžio organizacija, veikusi visame krašte, seimo metu persiorganizavusi į Kanados Lietuvių S-gą, taip pat pasiliko už minėto laikraščio ribų. Pasirodė šapirografuotas biuletenis KLS Centro Valdybos leidžiamas, tačiau jis tarnavo tik tos organizacijos informacijai ir platesnių uždavinių nepajėgė atlikti.

Tuo metu Torontas, sutraukęs daugumą naujosios aktyvios išeivijos iš Europos, pasidarė bene veikliausia Kanados lietuvių kolonija. Taip pat visoje Ontario provincijoje kūrėsi atskiros kolonijos su savo organizacijomis.

Tiesa, dar šiek tiek atsiremama buvo amerikoniška spauda, tačiau ir jos pagalba darėsi ribota. Visos aplinkybės vedė prie to, kad reikia ieškoti išeičių naujo laikraščio steigimui Toronte...

B. Sakalas (1959.XII.10)

Atsimenu kokia nedrąsia kalba kreipiausi į kunigų suvažiavimo dalyvius, iškeldamas katalikiško laikraščio reikalingumą, nes jei jie šią mintį atmes – mūsų viltys bus palaidotos. Juose radome pritarimo ir paramos. Šiame suvažiavime kėliau ir laikraščio pavadinimo klausimą. Suvažiavime dalyvavęs Amerikos kunigų atstovas kun. Vasys, Worcesterio liet. parapijos klebonas, dabar prelatas, pasiūlė praveisti konkursą ir čia pat įteikė \$10 konkursui paskelbti. Tai pirma *TŽ* auka. Bet laikraščio vardą vėliau nulėmė dr. A. Šapokos pasiūlytas *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI*, todėl norėtas skelbti konkursas neįvyko.

Suvažiavimo metu sutartas leidėjo pavadinimas – Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija ir sudaryta D-jos pirmoji valdyba. Į ją įėjo: kun. dr. J. Gutas, kun. P. Ažubalis, kun. J. Bobinas, kun. dr. J. Tadarauskas ir pasauliečių atstovai – dipl. inž. dr. A. Juozapavičius, dipl. ekon. B. Sakalauskas ir adv. V. Užupis. Šiai valdybai ir teko pirmieji laikraščio leidimo rūpesčiai, nors jie buvo kitų profesijų žmonės, nei žurnalistai, nei rašytojai. Jų pastangos būtų buvusios nesėkmingos, jei jiems talkon nebūtų atėję visa eilė idealistų pasišventusių talkininkų.

Arūnas Balys ir Viktoras Užupis

Po keleto dienų įvykusiame posėdyje D-jos valdyba, pasiskirstė pareigomis: B. Sakalauskas – pirm. ir rūpintis laikraščio spausdinimo reikalais, inž. A. Juozapavičius – platinimas ir ekspedicija ir V. Užupis – laikraščio finansiniai reikalai, gi kunigų atstovai – vicepirmininkais. Tuo metu organizuoti redakcinį kolektyvą buvo paprašytas Pr. Alšėnas, iki tol aktyviai dalyvavęs laikraščio leidimo svarstymuose (...)

Stiprinant laikraščio finansinę padėtį, mėginta ieškoti skelbimų. Šio darbo pirmieji pionieriai buvo A. Bajorinas ir J. Mažeika.

Nei prenumerata, nei skelbimai negalėjo *TŽ* leidimo išlaidų padengti. Todėl nė vienas su-tiktas lietuvis, atvykęs iš Amerikos, nebuvo išleis-tas nepalengvinus jo piniginės. Ieškota aukų, kur tik nujausta gauti. Susilaukėme aukų iš ALRKF, Kanados LK Moterų D-jos, net iš tolimo Win-nipegą per St. Bujoką. Su didele pagarba tenka prisiminti Kanados Liet. Kat. Kultūros D-jos Toronto skyriaus valdybą, nenuilstamos energijos jos pirm. St. Paketūrą ir kitus valdybos narius – St. Vanagaitę-Petrą, L. Šalną, A. Diržį ir ko-resp. B. Grabauskaitę-Mažeikienę. Šis skyrius gegužinėmis, vaidinimais, šokių vakarais pajėgė sukaupti apie \$1,000.

Ieškota ir kitų pajamų šaltinių. 1950 m. vasarą įsteigtas *TŽ* knygynas, kurį kūrė ir organi-

zavo K. Ašoklis, dabar studijuojąs Vokietijoje, o jam išvykus vedė V. Abromaitis.

Tik sutelktomis jėgomis pajėgta iki 1950 metų galo suorganizuoti virš \$13,000, kurie ir išleisti *TŽ* leidimo išlaidoms padengti.

V. Užupis (1959.XII.10)

1949 m. rugsėjo 24 d. Toronte, 941 Dun-das St. W. (Šv. Jono Kr. liet. parapijos kleboni-joje) sušaukiamas veikėjų pasitarimas Kanados lietuvių spaudos reikalui. Dalyvavo 16 asmenų. Išklausius išsamaus pranešimo šiuo klausimu, po ilgesnių diskusijų ir daugelio įvairių pasisakymų, nutarta leisti savaitraštį Toronte. Naujam darbui pradėti išrenkama 7 asmenų komisija: P. Alekna, B. Sakalas, V. Užupis, dr. A. Juozapavičius, dr. S. Čepas, kun. P. Ažubalis ir dr. E. Jasevičiūtė. Šiai komisijai pavedama galutinai išstudijuoti techniškas laikraščio leidimo detales, įkurti spaudos bendrovę šėrų pagrindais ir redaktoriumi kviesti iš Montrealio dr. A. Šapoką. Sunkiai ir rizikingai naštai nešti pasiskirstoma pareigomis: pirm. B. Sakalas, finansų reikalams – V. Užupis, admi-nistracijai – dr. A. Juozapavičius. Kiti liko nariais ir talkininkais (...)

Laikraščio pavadinimui buvo siūloma įvairių vardų: *Tėviškėlė, Žiburėliai, Žiburiai* ir pan. Laimėjo redaktoriaus dr. A. Šapokos pasiūlymas *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI*. Vinjetę nupiešė dailininkas Alf. Docius. Jo vinjetė laikraštį puošė visą dešimtmetį. Vėliau ji buvo pakeista dail. Telesforo Valiaus vinjete...

B. Sakalas (1999.XI.27)

Kitas klausimas, iškilęs posėdyje, buvo fi-nansiniai reikalai. Jį iš vietos pajudino pagrin-dinių parapijų klebonai – kun. P. Ažubalis, kun. dr. J. Tadaraukas ir kun. J. Bobinas. Jie paaukojo po keletą šimtų dolerių. Kiti kunigai, patys bū-dami neturtingi vikarai ar kapelionai, aukojo smulkesnėmis sumomis, visas pradines aukas pakeldami iki \$2,000. Toji suma, nors ir ano meto finansinėmis sąlygomis, buvo apgailėtina

maža laikraščiu pradėti. Ir jeigu jis buvo pradėtas, tai tik pasitikint gerai ištesėtų ir iki šiol vykdomų ano meto jaunųjų pažadų didelę laikraščio naštos dalį nešti nemokamai. Būtų gera, kad kas galėtų duoti pilną ano meto jaunųjų entuziastų sąrašą. Mano galvoje liko šie: J. Andrulis, P. Bražukas, A. Bumbulis, St. Dargis, J. Kaknevičius, V. Kolyčius, V. Krikščiūnas, J. Prakapas, Dielininkaitė, Vanagaitės, Jakima-
vičiūtės.

Tų visų savanorių dėka bene porą metų vienintelis kukliai apmokamas laikraščio tarnautojas buvo redaktorius Šapoka, dirbęs nesuskaitomas darbo valandas, neretai iki rytmečio aušros, drėgname ir tamsokame klebonijos rūsyje arba savo kukliame bute.

Kurį laiką laikraštis neturėjo net pastovaus apmokamo administratoriaus. Taip buvo tik dėl to, kad apmokėjus vieno numerio išlaidas reikėjo sukti galvas, iš kur gauti pinigų sekančiam numeriui apmokėti. Bet laikraštis vis dėlto išsilaikė.

A. Rinkūnas (1974.X.24)

Su vyr. redaktoriumi kun. dr. Pr. Gaida – Antanas Rinkūnas, ilgai talkinęs redakcijai ir rūpinęsis TŽ reikalais

Pagaliau padarę dar vieną žingsnį tolyn nuo tėvynės – į Š. Amerikos žemyną, radome čia spaudai visai kitokias sąlygas. Niekas čia spaudos neremia ir nesubsidijuoja. Ji turi išsilaikyti pati arba žūti. Berods, visi JAV lietuvių laikraščiai gyveno prisidurdami aukomis ir parengimų pajamomis. O Kanadoje buvo tik mažytė, nereguliariai išeinanti, rotatoriumi spausdinama *Nepriklausoma Lietuva*. Šie visi laikraščiai su dideliu rūpestingumu ir meile senųjų ateivių įkurti ir išlaikyti, greitai pajuto naujosios tremtinių bangos įtaką. Smarkiai pašoko prenumeratorių kiekis. Sustiprėjo turinys. Ypač tai pajuto Kanados lietuviškoji spauda. Pirmiausia buvo labai sustiprintas ir pertvarkytas *Nepr. Lietuvos savaitraštis*. Jo padėtis iš esmės pasikeitė, kai buvo įkurta Nepr. Lietuvos spaudos bendrovė, kuri akcijų-šėrų pagalba suverbavusi keletą tūkstančių kapitalo įsigijo nuosavą spaustuvę ir čia ėmė laikraštį spausdinti. Po poros metų visi lietuviai į vieną laikraštį nebesutilpo. Įsikūrė antrasis Kanados lietuvių savaitraštis *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI*, kurio penkerių metų gyvavimo sukaktį štai jau minime. Pradžioje ir čia būta ekonominių sunkumų, pareikalavusių iš steigėjų būrelio, susispietusių į Kanados Liet. Katalikų Kultūros Drąsą, daug pasišventimo ir nepailstamo pasiryžimo. Su šiais sunkumais besikaunant ir beieškant būdų, kaip sumažinti laikraščio leidimo išlaidas, prieita išvados, kad reikia steigti akcinę spaudos bendrovę, kuri suverbuotų kapitalą ir įsigytų spaustuvę. Taip 1950 m. lapkričio 23 d. Ontario valdžios registrų knygoje atsirado Spaudos Bendrovė *Žiburiai – The Lights Printing and Publishing Co. Ltd.* Per trumpą beveik vieno mėnesio laikotarpį esant dideliui entuziazmui, ši bendrovė jau turėjo keletą tūkstančių, už kuriuos įtaisė rinkyklą, ir 1950 m. kalėdinis numeris jau išėjo iš savos spaustuvės. Taip buvo užbaigtas laikraščio ekonominių pagrindų formavimas.

Su šių metų kalėdiniu numeriu *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS* švenčiant penkeris, o „Žiburių“ Bendrovei ketverius metus, drąsiai žiūrime į ateitį. *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI* šiuo metu yra vienas iš nedaugelio lietuviškų laikraščių pasaulyje, išsilaukančių iš savo apyvartos, o „Žiburių“ Bendrovė

jau gali ne tik laikraštį paremti, bet imtis leidimo ir laikurių svarbių, nors ir nepelningų leidinių, kaip tai mokyklinių vadovėlių. Viso to galima buvo pasiekti, žinoma, tik turint platų visuomenės pritarimą. Už tai visiems ačiū!

A. Rinkūnas (1954.XII.23)

Penkeri metai dar ne kažinkoks laiko tarpas. Jubiliejus ne iš pačių didžiausių. Tačiau tai vis dėlto proga pirmą kartą mesti žvilgsnį atgal ir prisiminti ne tik nueitą kelią, bet ir kelionės vargus – kartais dusinančią kaitrą, pasitaikančias klampynes ar žvarbų šiaurį, o taip pat kelionės bendrus, kurie gelbėjo, stūmė ir tempė tą patį vežimą. Svarbiausia – juos, tuos entuziastus ir pasišventėlius. (...)

Daugeliu atžvilgiu mes juntame, kad *TŽ* bičiulių turi daug. Džiaugiamės ir visiems esame dėkingi. Bet šia proga vis dėlto norėtume visus juos dar kartą paprašyti – nepamirškite, bičiuliai, kad viskas, ką kada sužinot apie lietuvių ar lietuvių, yra taip pat įdomu laikraščiui. Tad, nepagailėkit tų kelių minučių parašyti nors trumpai žinutei arba nors telefonu paskambinti. Ne vien redakcija bus dėkinga. Bus dėkingi ir skaitytojai...

Šiandien *TŽ* stovi jau ant daug stipresnių kojų negu prieš 5 metus. Ir ne vien finansiškai. Laikraščiui leisti reikia milžiniškų ne tik materialinių, bet ir moralinių pajėgų. Apie materialinį pagrindą mes čia nekalbam. Bet galime pasižliaugti, kad ir moralinių bei intelektualinių pajėgų apie *TŽ* yra susibūręs jau imponuojantis kiekis. Nuo š.m. gegužės mėn. ir redakciniame darbe talkina kun. dr. Pr. Gaida-Gaidamavičius.

TŽ jau kelintus metus kas mėnuo vieno numerio puslapį skiria *Moterų žodžiui*. Atsirado jis KLK Moterų D-jos rūpesčiu ir dabar tebėra jų globojamas. To puslapio pirmoji labai gili ir rūpestinga redaktorė buvo P. Stočkutė-Abromaitienė, dabar atsidėjus juo rūpinasi N. Kulpavičienė.

Redakcijos pirmasis uždavinys laikraščio lygi nuolat kelti, jį tobulinti, tačiau to gali būti siekiama tik laipsniškai, palengva. Ateinančios naujos jėgos ir gražus bendradarbių būrelis yra tikras laidas, kad *TŽ* ir toliau žygiuos žiburiuodami vis ryškesnėmis ir ryškesnėmis šviesom. Šiandien tuo tiki ne vien redakcija bei leidėjai, bet ir visi laikraščio bičiuliai. Tad nuoširdi ir didelė padėka visiems, kurių pasišventimas, entuziazmas ir užsispyrimas ištesėti prie šito privedė.

Dr. A. Šapoka (1954.XII.23)

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" valdyba 1959 m. Sėdi (iš kairės): kun. P. Barius, OFM, pirmininkas Vyt. Aušrotas, kun. dr. J. Gutauskas; stovi J. Jasinevičius, Vl. Sonda, dr. S. Čepas, J. Andrulis

Redaktorių kandidatūros prieš mūsų akis pradžioje buvo dvi: rašytojo P. Babicko, kuris tuomet buvo stabtelėjęs ir gyveno Toronte, ir dr. A. Šapokos, tuomet gyvenusio Montrealyje. P. Babickas, dar mums besposėdžiaujant, nežymiai slysterėjo iš Toronto ir pro JAV buvo pakeliui į Lietuvos atstovybę Brazilijoje, kaip spaudos attache. Jo nebesugavom nė pasikalbėti. Nutarėm tartis su dr. A. Šapoka.

Rašėm į Montrealį su A. Rinkūnu ir vieną sudėtinį laišką (tuomet su p. Rinkūnu gyvenom viename name), ir kitą, deja, dr. A. Šapoka vis buvo nepajudinamas, neįtikinamas, kad su 3 ar 4 šimtais dolerių galima pradėti laikraštį leisti.(...)

Netrukus redaktorius su šeima prisistatė Torontan (apsigyveno pas inž. P. Ščepavičių). Iš anksto apsiskaičiuojas redaktorius kartu su savimi atsivežė iš Montrealio ir linotipininką K. Rusiną (jis atvyko iš tikrųjų kiek vėliau, bene už poros

savaičių. Red.), kuris ir po šiai dienai, prabėgus ištisam dešimtmečiui, ištikimai ir gana puikiai teberenka *TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS* ir "spaudos kipšiukų" nedaug tepadarą. (...)

Kol visiškai tvirtai atsistojo ant "savų kojų", laikraštis turėjo gana daug sunkumų. Pirmieji numeriai buvo išleisti be lietuviškų spaudos ženklų. Daugiau kaip metus *TŽ* buvo spausdinami svetimoje spaustuvėje, o ir finansiškai – taipogi buvo nelengva verstis.

Leidėjų iniciatyva, tik 1950 m. lapkričio 23 d. įsteigta lietuviška spaudos bendrovė "Žiburiai", kuri įsigijo savą spaustuvę ir perėmė laikraščio spausdinimą. Pradžioje buvo įsigytas gana senstelėjęs linotipas, kurio sveikata buvo nepergeriausia. Tik patyrusio rinkėjo K. Rusino dėka linotipas atlaikė netgi ligi šių dienų. Dabar gi – spaustuvėje jau stovi naujutėlaitis linotipas, o ir senasis dar tebeveikia, o spaustuvėje renkami netik *TŽ*, bet ji spausdina knygas ir atlieka kitus spaudos darbus.

Spaudos vakare 1979 m. "Ilgiausių metų" gieda (iš k.) kun. A. Simanavičius, OFM, M. Tamulaitienė, V. Tamulaitis, Pr. Alšėnas, A. Tamošaitis

Su dešimtaisiais gyvavimo metais *TŽ* yra visiškai jau išryškinę savo veidą. Jie susidarė gana gražią skaitytojų šeimą, o taip pat apipynė ir savo bendradarbiais beveik visą žemės rutulį. Anot paties redaktoriaus, šis laikraštis yra pasiryžęs stovėti mūsų tautiečių religinių ir tautinių tradicijų sargyboje, džiaugdamasis galėdamas patarnauti visada ir visais atvejais visiems lietuviams.(...)

Štai visa eilė laikraščiu talkinusių ir tebetalkininkaujančių bendradarbių:

JAV Valstybėse: Gediminas Galva, Katryna Grigaitytė, Edv. Karnėnas, Algimantas Astašaitis, A. Šalčius-Almus, Bal. Brazdžionis, Edv. Šulaitis, A. Baronas, St. Yla, A. Sušinskas, V. Alantas, J. Jakštas, A. Baranauskas, A. Gražiūnas, A. Gustaitis, J. Karys, M. Vaitkus, A. Vaičiulaitis, dr. A. Musteikis, dr. J. Januškevičius, dr. L. Dambriūnas, dr. K. Sruoga, N. Mazalaitė, V. Širvydas, B. Mikalauskas, S. Kaributas, A. Pauliukonis, Pr. Pauliukonis ir kt.

Iš Argentinos gana daug talkindavo, dabar persikėlęs į Čikagą, V. Veselauskas. Iš Australijos parašydavo Br. Zumeris ir kt.

Iš Europos *TŽ* gauna medžiagos iš ELI ir ELTOS agentūrų bei iš keleto asmenų – prof. dr. Z. Ivinskio, dr. K. Valterio, M. Musteikio ir rašančių slapyvardėmis.

Gal daugiausia bendradarbių, kaip ir pridera, *TŽ* turi Kanadoje, o ypač Toronte: Vyt. Kastytis, J. Kralikauskas, Vanda Ramunė-Kralikauskienė, dr. M. ir ponis Anysai, L. Tamošauskas, J. Matulionis, J. Karka, M. ir J. Yokubynai, Pr. Alšėnas, B. Arūnas, A. Rinkūnas, V. Tamulaitis, S. Pranckūnas, kun. dr. J. Gutauskas, kun. P. Ažubalis, P. Kozulis, B. Rukša, Iz. Matusevičiūtė, J. Prakapas, St. Sutkaitis, S. Prapuolenytė, P. Bražukas ir kt.

Montrealyje: dr. H. Nagys, J. Petruškevičius, M. Aukštaitė, M. Arlauskaitė, Pr. Rudinskas, Iz. Mališka, J. Benius, B. Pūkelevičiūtė, K. Veselka ir kt.

Hamiltone: K. Baronas, St. Bakšys, kun. dr.

J. Tadaraukas, K. Prielgauskas, P. Enskaitis, Z. Pulianauskas, St. Dalius, Ed. Sudikas ir kt.

Winnipege: St. Bujokas, V. Šmaižienė, K. Strikaitis, kun. Bertašius ir kt.

Otavoje: prof. dr. A. Ramūnas, dr. M. Ramūnienė, dr. A. Šidlauskaitė, inž. Paškevičius ir kt.

Londone, Ont.: L. Eimantas, E. Daniliūnas.

Fort William: V. Sibulis, dr. E. Jasevičiūtė.

Sault S. Marie: Galinis, Skardis ir kiti.

Iš Sudbury: kun. A. Sabas, J. Vaičiūnas, J. Striška ir kt.

Pr. Alšėnas (1959.XII.10)

Naujojo laikraščio atsiradimas Toronte buvo sutiktas su dideliu entuziazmu. Daugeliui tai buvo lyg kokia Velykų šventė. Ta šventinė nuotaika tačiau greit atslūgo, kai buvo susidurta

Vyriausiasis redaktorius kun. dr. Pranas Gaida su ilgamečiu KLKKD "Žiburių" valdybos pirmininku dr. Silvestru Čepu ir administratore Janina Kaknevičiėne

su realia kasdienybe. Jaunąjį laikraštį užgriuvo bėdos iš visų pusių. Pirmiausia, jau po pirmojo numerio paaiškėjo, kad organizatorių apskaičiavimai laikraščio leidimo kainos buvo apie 40% per kuklūs. Numeris kaštavo beveik dvigubai,

negu buvo manyta. Toliau pasirodė, kad prenumeratorių skaičius nebuvo per didelis. Pagaliau labai trūko ir bendradarbių. Ir taip visos redakcinės bėdos užgulė ant beveik vienintelio žmogaus, kuris buvo ir vienintelis apmokamas asmuo, dr. A. Šapokos. Laikraščio finansinė pusė teko pasišventėliams. Lygiai kaip jiems teko ir administracija, nes nebuvo apmokamas nė vienas administracijos pareigūnas. Darbo buvo daug, juoba turint galvoje, kad visi buvome fizinio darbo darbininkai. Laimei, mūsų būrelis tolydžio didėjo. Administratoriaus pareigas be jokio atlyginimo apie pusmetį ėjo V. Aušrotas, o vėliau J. Prakapas. Daug sunkių darbų, ypač parengimų organizavimo srityje, atliko St. Paketūra, L. Šalna, O. Jonaitienė, V. Sendžikas, V. Krikščiūnas ir eilė kitų.

Metams įpusėjus paaiškėjo, kad daugelio mūsų finansinių nelaimių priežastis yra neturėjimas savo spaustuvės. Po to buvo nutarta, žūt būt, spaustuvę suorganizuoti. Šiam darbui iš KLK Kultūros Draugijos narių tarpo sudaryta spaustuvei organizuoti komisija iš A. Rinkūno, S. Dargio ir V. Aušroto. Ilgai ieškota juridinio principo pinigams spaustuvei rinkti. Gal kokį pusmetį ginčijomės, kaip suderinti pelno nesiekiančios KLK Kult. D-jos statusą su spaustuvės statusu, nes spaustuvė yra jau šioks toks pelną nešantis verslas. Tokio visiems priimtino vieno organo ir nesuradome. Tada įsteigėme lygiagrečią organizaciją – „Žiburių“ Spaudos Bendrovę. Bet ir po to labai daug pinigų mašinoms pirkti neatsirado. Po dešimties metų, berods, galima jau ir viešai pasakyti, kad linotipo nupirkimas būtų buvęs nutęstas ilgesniam laikui, jei ne kun. P. Ažubalis, kuris garantavo banko paskolą, įnešdamas savo asmeniškus pinigus \$1,500.

A. Rinkūnas (1959.XII.10)

Dr. A. Šapoka duodamas savo sutikimą būti naujo laikraščio vyr. redaktorium būsimiems leidėjams rašė: „... pasiduodu Jūsų sprendimui... naują vagą varyti bus labai sunku. Bet žinau vis dėlto viena, kad jau ko ėmėsis vešiu visomis jėgomis... Pirmoji laikraščio gyvavimo sąlyga yra medžiaginis – piniginis pagrindas. Be pinigų

Felicija Urbonienė, TŽ administratorė

nieko neišeis...” Tokie jo žodžiai mus gerokai gąsdino, nes pinigų mes tikrai dar neturėjome. Tame pačiame laiške būsimasis redaktorius labai aiškiai pasisakė ir dėl laikraščio tipo arba krypties: „Naujasis laikraštis turi būti katalikų leidžiamas (jo pabraukta) lietuvių išeivių laikraštis, kuris stovį visų lietuviškųjų tradicijų (jų tarpe juk tikyba pirmauja) sargyboje, stovį sargyboje visų lietuviškųjų moralinių vertybių ir lietuviškos kultūros puoselėjimo bare. Jis turi būti toks, kad galėtų patenkinti ir tokį žmogų, kuris religiniais klausimais nesidomi, bet kuriam rūpi visa, kas lietuviška. Žinoma, niekad nedarant nuolaidų, kurios įžeistų kataliką”.

Tiek leidėjų, tiek ir būsimąjo redaktoriaus mintys dėl laikraščio linijos sutapo. Jau pirmame steigėjų pasitarime buvo aiškiai sutarta, kad naujasis laikraštis turėtų stengtis pasiekti visus išeivijos lietuvius, gyvenančius vakarų pasaulyje. Tai neparapijinis, nepastoracinis ar kurios nors vienos grupės laikraštis. Tai daugumos lietuvių aidas svetimose padangėse, šauksmas dėl okupuoto krašto ir ramstis išlikti lietuviui.

B. Sakalas (1974.X.24)

Dr. A. Šapoką pažinau iš gimnazijos laikų. Abu mokėmės toj pačioj Utenos "Saulės" gimnazijoje, tik jis buvo augštesnėse klasėse, nors buvome vienmečiai. Mat, jam ir pradžios mokykla ir gimnazija buvo čia pat – nuo jo gimtojo Grybelių sodžiaus iki Utenos tik pora kilometrų, o man iki Debeikių 7, gi iki Utenos 16. Debeikiuose net ir pradžios mokykla pradėjo veikti tik pirmojo pasaulinio karo pabaigoj.

Išdėstėm kaip mokėdami jam reikalą, negailėdami šviesesnių spalvų. O jis, žinai, žmogus nekarštakošis, apsisvarstęs, du kartu atmatuojąs ir tik trečią kartą pjaunąs, nors grynas aukštaitis, nepuolė prie jam pasiūlyto sosto. Gal jam atrodė, kad viso to sumanymo pamatai silpnoki. Tikruomoje taip ir buvo. Juk sukurti beveik iš nieko laikraštį, įsigyti spausdinimo priemonės, surasti užtenkamą skaičių skaitytojų – ne juokų darbas. Bet visdėlto principu pasiūlymą priėmė, pažadėjo kaip galima greičiau keltis į Torontą.

Ir į Torontą laiku atsikėlė, ir laikraštį sumaniai bei gražiai tvarkė, negailėdamas nei laiko, nei jėgų, tik vieną mažytę klaidą padarė, jeigu iš viso tai klaida galima vadinti, kad numirė per anksti, net nesulaukęs savo vaikelio – TŽ 20 metų amžiaus sukakties.

Kun. dr. J. Gutauskas (1969.XI.27)

(...) Šiaip ar taip, knygos likimas yra dėkingesnis. Ji, atsidūrusi ir bibliotekoje, nenuliūsta, nes anksčiau ar vėliau ateis kuris smalsus skaitytojas, bibliografas ar istorikas. Kiek kitaip yra su laikraščiu – dienraščiu ar savaitraščiu. Jų amžius pasibaigia, gali sakyti, su ta diena ar savaitė. Jų kelionė trumpa – nuo spaustuvės iki krepšio ir krosnies... Bibliotekose jie retesni svečiai ir mažai kada beprieinami. Jų likimas šia prasme yra liūdnėsnis.

Yra betgi ir kita medalio pusė. Laikraštis siekia ne išlikimo skaitytojų bibliotekose, o jų galvosenoj ir jų širdy. Jis yra skirtas ne konservuoti, o judėti ir kitus judinti. Jam rūpi būti kasdienine ar savaitine skaitytojo duona. Jis veikia visuomenę ne savo bibliotekiniu pastovumu, o aktualumu. Tai tarsi kasdien, kas savaitę, kas mėnesį krintantis lašas – vis naujas ir naujas. Jeigu jis – lašas savo pastoviu kritimu net

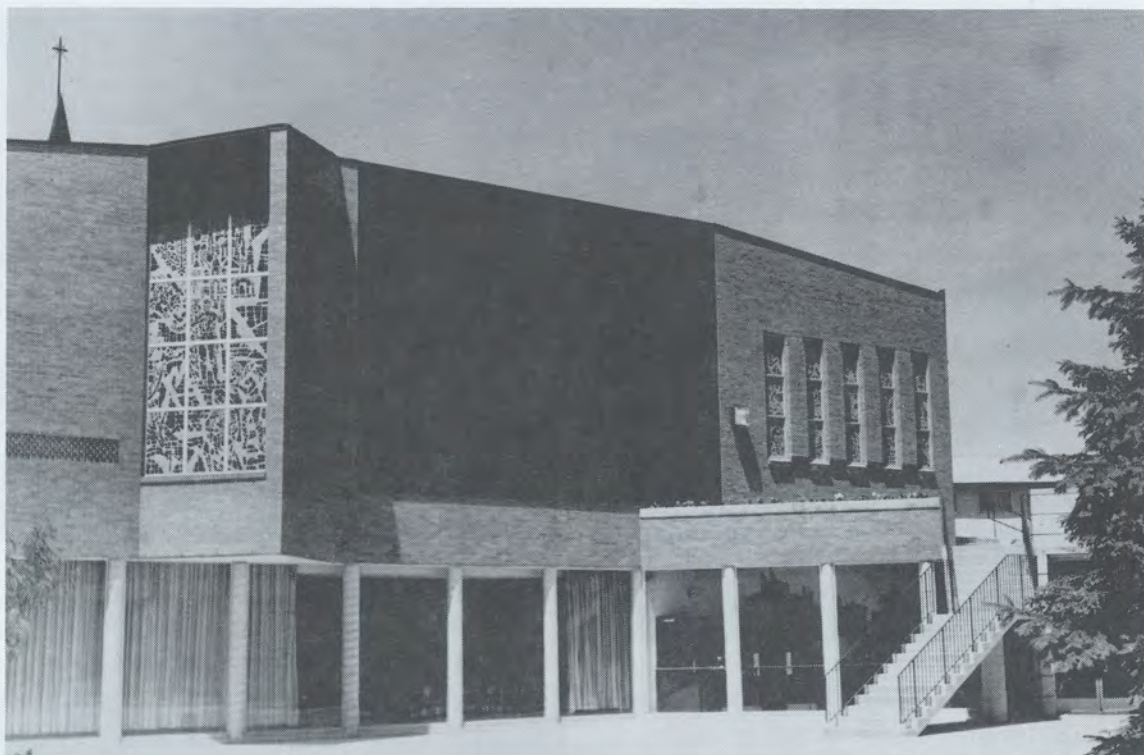

*TŽ bendradarbiai spaudos vakare (iš k.)
V. Šaltmiras, Č. Senkevičius, J. Kralikauskas*

*Kun. dr. Pranas Gaida lietuviškos spaudos
šimtmečio minėjime Detroite 1980.I.27*

*Anapilio sodybos pagrindinis pastatas ir laiptai (dešinėje), vedantys į
TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ patalpas*

akmenį pratašo, juo labiau skaitančią visuomenę. Jis ją lenkia vienon ar kiton pusėn. Jis ją informuoja, džiugina, liūdina, verčia susimąstyti, jungia su visa lietuviška pasaulio bendruomene ir per tai ją informuoja. Iš čia tad ir kyla reikalavimas, kad laikraštis nebūtų kreivas, nes užuot formavęs iškraipys skaitytojų galvosėn ir didins nedarną visuomenę. O jo gi kreivumas ar tiesumas priklauso nuo pagrindų, kuriais remiasi jo veikimas.

Kaip kiekvienas laikraštis, taip ir savaitraštis *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI* nuo pat savo gimtųjų rūpinosi atsistoti ant tų pagrindų, ant kurių stovi ir didžioji lietuviškos visuomenės dalis. Pradžioje medžiaginiai jo pagrindai svyravo, bet niekad nesvyravo jo principiniai pagrindai. O tie jo pagrindai buvo ir tebėra – krikščioniškos ir tautinės vertybės. Iš šalies stebinčiam buvo matyti, kad tai ir buvo pagrindinė jo gimimo

priežastis. Tiesa, imant dėmesin konkrečias aplinkybes, būta tam tikros įkaitusios atmosferos, tačiau su laiku ji aprimo bei prasiblaivė. Kanados lietuviškoji visuomenė veikiai įvertino *TŽ* siekimus bei pastangas ir jas parėmė. Visi pastebėjo, kad laikraštis atsistojo tame Kanados lietuvių gyvenimo bare, kur jis buvo reikalingiausias. Jis rado dar neišvartų vagų, nors artojų buvo ir prieš jį. Ir jiems rūpėjo vagos, tačiau ne visos, o tik pagal savo nusistatymą pasirinktos. *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS* gi rūpėjo ir teberūpi nepalikti dirvuoti nė vieno lietuviško gyvenimo kampo. Jei kai kam rūpėjo krikščioniškas vertybes paneigti arba jų nekelti, tai *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS* rūpėjo jas pabrėžti, kad jos neišnyktų iš mūsų gyvenimo. Jei kai kam rūpėjo kompromituoti mūsų tautines vertybes, netgi jas niekinti, *TŽ* teko jas ginti.

Kun. dr. Pr. Gaida (1954.XII.23)

Dešimtmečio prasmė

Laiko esmė

Kai minimi įvykiai, kai daromi paminėjimai, jie siejami su praslinkusiais metais, buvusiu laiko tėkme.

Kas gi yra laikas?

Šio meto fizikos mokslas visai atmeta laiko buvimą. Vadinamas fizikinis laikas yra ne kas kitas kaip pasireiškimas tam tikrų įvykių erdvėje. Jis tesąs judesio ir erdvės vaisius. Laikas ir erdvė yra susiejami, įvykių raida matuojama ne laiku, metais ar dešimtmečiais, bet įvykiais laiko ir erdvės sąsiejy.

Kasdieninėje šnekoje laikas ir erdvė yra išskiriami. Graikai, pvz. Zenonas ar Platonas laiką dvejopai aptarė. Laikas yra srovė ir jo atskirų tarpsnių apimtis. Romėnai stengėsi laiką išreikšti dviveidžiu Janusu, kurio vienas veidas nukreiptas į praeitį, o kitas į ateitį.

Emanuelis Kantas atmetė išorės laiko tėkmę ir tesirėmė laiku, kuris pareina nuo kiekvieno asmens vidinio pasaulio. Laikas ir erdvė grynai pareiną nuo žmogaus vidinio įsijautimo. Be žmogaus nebūtų laiko, nes jis yra jo apsprendėjas. Kanto žodžiais, aš laiką sukuriau, kai prancūzų filosofas Henry Bergson taria: laikas mane sukuria.

Paprastoje kalboje laiką aptariame įvykių raida, pakitimais grynai biologinėje plotmėje: žmogaus gyvenime, erdvėje juos stebint nelyg taškus ir ieškant tarp jų sąsiejy.

Filosofinės sampratos

Laiko samprata išugdo skirtingas filosofines mokyklas. Viena taria: laikas ir erdvė apsprendžia žmogų. Kita tenkinasi dar mažesniu svoriu žmogui apspręsti, pasitenkinant ūkinių sąlygų pakitėjimu laiko tėkmėje. Ir vėl laikas paneigiamas, o žmogus yra laikomas laiko mastu. Šis nuomonių skirtumas, rodosi, nesuderinamas, kai naudojamosi skirtingų plotmių išeinamaisiais

taškais. Abi filosofinės pažiūros reikalingos pataisų. Ne vienas laikas yra žmogaus apsprendėju ir žmogus negali visko apspręsti, nes jo pajėgumas visuomet bus saikėtas. Žmogus ar jų sambūriai iškyla ir menkėja. Žmogus savo kūrybine galia suplasnoja kurioje srityje laiką palikęs, o labai dažnai dingsta nepalikęs jokių savos būties pėdsakų. Tautos iškyla ir smunka. Atskiros kultūros savaip pasireiškia ir savaip sumenkėja. Ta pati erdvė ir tokio pat laiko ilgis neišugdo tų pat vaisių. Taigi ne jie, bet žmogus yra kūrybos išreiškėjas.

Kiekybinis ir kokybinis laikas

Fizikos metafizinė laiko samprata, apimanti visatą, skiriasi nuo žmogaus įsijautimo laiko tėkmėje. Visatos laiko apybraižos skirtingos nuo taikomų žmogaus gyvenime. Nemažesnį skirtingumą užtiksim aptariant kiekybinį ir kokybinį pasireiškimą laike. Vieniems laikas yra pabaissa, kai ieškomi būdai jį "sunaikinti", kitiems palaima. Vieni vienumoje laiką leisdami jaučiasi laimingi, dauguma vienumos bijosi, nes ji susiejama su tuštuma. Kai patekau vokiečių kameron", pajutau, kad ten daugeliui laikas buvo pasibaisėtina tuštuma, našta. Tik vienas mane nustebino savo atsakymu: "Aš čia esu tikrai laimingas, nes čia atpalaiduotas nuo gyvenimiškos tikrovės – šeimos, vaikų ir kitų kasdieniškų rūpesčių. Vienutėje aš jaučiuosi laimingas, nes niekieno netrukdomas turiu laiko pergaltvoti daugelį klausimų, kuriuos laisvėje stengiausi į šalį nustumti. Vienutės laikas man leidžia daug ką giliau suprasti ir net tą pačią knygą, laisvėje skaitytą, kitaip vertinti".

Laikas ir kūryba

Žmogaus būtis ryškiai susieta su laiku. Kiekviena jo pėda, kiekvienas žingsnis laiko

ženkle. Metų laikotarpiai yra ūkininko darbų paskirstytojas. Joks ūkininkas žiemą nesėja ir net blogiausiai ūkininkaujantis žiemą nepiauna. Laikas susietas su kiekvienu kūrybiniu pasireiškimu. Jis yra neaptariama medžiaga, būtina žmogaus kūrybos vyksmui. Laikas savaime nėra kūrybinis, tačiau praslinkęs jo tarpsnis vertintinas žiūrint žmogaus ar jo sukurtų įstaigų kūrybinės įtampos ir išdavų. Žmogaus gyvenimą įprasmina ne kiekybinis, bet kokybinis laikas, kuris atžymėtas atliktais darbais. Be prasmės bet kurios sukaktuvės, jei tenkinamasi metų suskaičiavimu. Jos prasmingos, kai sukaktuvės patarnauja išryškinti, aptarti atliktuosius darbus. Ta prasme vertintina ir *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* dešimtmečio sukaktis, kuri yra visuomeninė. Jos reikšmė pareina nuo lietuviškos visuomenės veiksmingumo, laikraščio redakcijos, bendradarbių ir administracijos. Visi jie sudaro vienutę siekti bendro tikslo, kurį ne kas kitas, o laiko tėkmė mums primetė. Mūsų tikslas atlikti lietuvišką pareigą svetimoje padangėje, tačiau esminė pareiga būti visos mūsų tautos reikalų sargyboje. Laikas ir svetima erdvė dildo mūsų pėdsakus, laikas nors pamažu keičia sąlygas Lietuvoje. Laiko tėkmėje gali būti keičiami veiklos būdai, tačiau lieka tas pats uždavinys iki lietuvių tauta neatsikratys svetimos letenos priespaudos.

Priemonių visuotinumas

Lietuvių tautos laisvinimas nėra tik mūsų politinio talento, bet mūsų visuotinio pajėgumo bandymas. Jau seniai praslinkęs laikas, kai tiko naudoti politines priemones siekti politinių tikslų. Šiuo metu mes turime panaudoti visas priemones: politines, kultūrines, ūkines, propagandines tam pačiam tikslui. Mūsų užsimojimas bus sėkmingas, jei sugebėsime sutelkti kuo daugiausia savųjų pajėgų ir jas kietai suorganizuoti numatytiems uždaviniams atlikti.

Laikraštis yra idėjų skleidėjas, savos ugnelės kurstytojas ir palaikytojas. Be savo laikraščio lietuvių bendravimas sumenkėtų ir organizacija nusilptų.

Šiuo metu pasigendame lietuviuose kietesnės bendrinės organizacijos: jon visuotinio įsirikiavimo, griežtos uždavinių padalos ir draus-

mingo jų atlikimo. Idealistinės šnektos be kietos organizacijos tėra savęs užliūliavimas. Jau seniai reikėjo imtis kietą lietuvišką organizaciją sukurti ir veiksmams slenkančias dienas atžymėti. Bergždžia sapaloti apie idealizmą, kai organizacijų priešakyje stovį nesumoja suprasti eilinės pareigos, kurią mums primetė šis laikotarpis.

Nors mes labai norėtume, tačiau negalime išvengti laiko primestų pareigų. Nuo jų atlikimo pareis mūsų aptarimas, kurį darys ateinančios kartos.

Sukaktuvių prasmė

Kiekvienos sukaktuvės gyvųjų yra pataikavimas ir noras atžymėti nuopelnus, kurie nevisuomet tokie jau dideli, kaip sukaktuvi-ninkams atrodo. Daugelis asmenų, sulaukę 50 metų ruošia sukaktis ne savo darbams pažymėti, bet savo būseną pateisinti. Būsena be kūrybos, be neišdildomų veiksmo žymių yra išdžiuvusios upės vaga, kuri gali tęstis į begalybę, tuščias laukas, kuriame nebrandinamas grūdas, tai dykuma, kuri šturpi, nors savyje gali slėpti milžiniškus turtus.

Svetimose žemėse mūsų pėdsakai daug kur laiko būtų užpustomi, jei neturėtume atgaivinančių šaltinių. Tebūnie leista palinkėti, kad *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI* visuomet būtų gaiviu šaltiniu, kuris stiprintų visus pakeleivius į savo tėviškę. Kuo skaidriausiai teliepsnoja Žiburiai, rodą kelią į Tėviškę, ir teatsispiria audroms, kurios bandytų juos užgesinti.

Vidaus priešai

Mūsų priešai yra ne tik išoriniai, bet ir vidiniai, kurie šnibžda į mūsų ausis: bergždžia, liaukite. Nors gal būtume pavargę, neprivalome nuleisti rankų. Mus gali vilioti svetimas auksas, bet mes be paliovos turime ruošti į savo tėviškę, kuri už jį brangesnė. Veikti mus įpareigoja praėjusių lietuvių tautos kartų palikimas ir ateinančiųjų lūkesčiai. Mes negalime būti savanaudžiai, praėjusių kartų palikimu naudotis ir nieko verto nekurti. Neprivalome tapti nudžiuvusia šaka ar paniekos verta trąša, skirta svetimai dirvai.

Gediminas Galva (1959.XII.10)

*Vytautas Kriščiūnas, buvęs KLKKD "Žiburiai"
valdybos pirmininkas*

*TŽ bendradarbiai spaudos vakare švenčiant
savaitraščio 40-meį. Iš kairės: A. Balašaitienė,
prof. A. Musteikis. Toliau matomi – V. Matulaitis,
V. Bireta*

*Petras Bražukas, buvęs KLKKD "Žiburiai"
valdybos pirmininkas*

*Vyriausiajam redaktoriui kun. dr. Pranui Gidai,
sulaukusiam garbingo amžiaus, įteiktas tvirto
vadovavimo simbolis. Šalia jo – buvęs
spaustuvės reikalų vedėjas, KLKKD "Žiburių"
valdybos narys Antanas Bumbulis*

Aušros keliu 1949-69

*Mes ne savo ugnimi žėruojam,
Mes ne sau aplinkui šviesą liejam*

A. Jakštas-Dambrauskas

Prieš 20 metų (1949) šių eilučių autoriui teko rašyti įžanginį pirmajam *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* numeriui. Nuo to laiko nutekėjo daug, oi daug vandenų Nemunu ir srauniais Lietuvos upeliais bei upėmis. Nuo to laiko daug lūžių ir dūžių sukrėtė žmogaus, tautų ir žmonijos sąmonę ir pasąmonę. Nuo to laiko pasaulis pasikeitė ir jau įžengė į naują – kosminio amžiaus aušrą (žiūr. Antanas Ramūnas, „Iš sutemų į aušrą“). Mėnulio pasiekimas – tai tik pradžia. Po to, ko gero, seks ne tik mėnulio, bet ir visatos kolonizacija bei eksploatacija.

Per tuos 20 metų trys pagrindinės gairės nužymėjo *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* mąstyseną: 1. tarp-tautinės padėties keitimasis, 2. lietuvių tautos likimas ir laimėjimai praeityje, 3. lietuvių tautos bei išeivijos laisvės ir kūrybos keliai.

Po Pirmojo pasaulinio karo nereikėjo būti pranašu ar aiškiaregiu numatyti, jog naujas Vokietijos ir Rusijos susikirtimas gali atnešti ne tik Lietuvai, bet ir visiems centrinės Europos kraštams permainą ar net žlugimą. Žinoma, to meto centrinei Europai buvo galimybė susiorganizuoti federaciniais pagrindais ir iškilti kaip „trečiajai jėgai“ žemyninės ir pasaulinės politikos svarstyklėse. Deja, ši istorinė proga nebuvo laiku suvokta, išsiaiškinta, įgyvendinta. 1932-33 m. Hitleriui kylant į Europos gyvenimo paviršių ir atskleidžiant savo baisesius planus, šių eilučių autorius rašė „Naujosios Romuvos“ puslapiuose perspėjantį straipsnį „Tarp Hitlerio kūjo ir Stalino priekalo“. 1939-1945 m. rytų bei rusų priekalas pasirodė stipresnis už vakarų bei vokiečių kūjį ir visiškai sutrupino pastarąjį! Bet ar panaši dalykų raida neiškyla šiandien rytuose tarp maskviečio ir kiniečio, t.y. tarp rusiškojo kūjo ir kinietiško priekalo? Atrodo, jog artėjanti naujų pasikeitimų banga ne tik centrinėje Europoje, bet ir rytų-vakarų

sankryžoj vyks ir jau vyksta galimo Rusijos-Kinijos susikirtimo poveikyje. Kinijos laipsniškas stiprėjimas bei jos susikibimas su Rusija iš vienos pusės ir centrinės Europos kraštų laisvėjimas iš antros pusės yra, atrodo, proporcingame santykiyje. Kas gi gali užtvengti ar sulaikyti pasaulinį laisvės išsiveržimų potvynį? Rusijos-Kinijos susidūrimo poveikyje iškils daugiatautis, daugiarašis centrinės Europos kultūrų ir religijų pasaulis! Visapasaulinės istorijos tvano bangos iškyla, ateina, praeina, bet laisvės ir kūrybinės saviraiškos siekimas žmogaus, tautų ir žmonijos sielose per amžius lieka nemarus.

Lietuva – tai ledynkalnis priešistorinių ir istorinių amžių mariose. Tik mažytė jos paviršiaus dalis yra prieinama mūsų įprastiniam vydyžiui. Visa kita – paslėpta giliai praeityje. Bet šis ledynkalnis – tai ne „Titanikas“, įsmigęs Atlanto vandenų dugne. Jis pats išplauks pasaulinių įvykių tėkmėje į paviršių ir vieną dieną nustebins Europos ir žemės tautas savo retu, originaliu kalbos, dvasios, kultūros ir religijos pirmavaizdžiu bei paveikiu pasaulyje. (Plg. A. Meillet, *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*. Paris 1937. Plg. Suniti Kumar Chatterji, *Balts and Aryans in Their Indo-European Background*. Simla, Indian Institute of Advanced Study, 1968).

Istorinė Lietuva buvo tarsi vaivorykštė, juosianti rytus ir vakarus, šiaurę ir pietus. Reto politinio ir pedagoginio genijaus savybę pripažįsta Lietuvai net ir labiausiai abejingi jos kaimynai. Ir jeigu reiktų pirmavaizdžio organizuoti jungtinei Europai, tai tokiu pirmavaizdžiu galėtų būti istorinė Lietuva, kurios nemari dvasia išreikšta „Lietuvos statute“.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI gimė žadinti naujosios aušros, t.y. mūsų religinio, kultūrinio, tautinio

prisikėlimo. Jie stengėsi puoselėti lietuviškose širdyse laisvės ir kūrybinių polėkių žiburius dar tuo metu, kai Europą dengė juodos pokario sutemos, o Lietuvą ir vidurio Europą buvo sukaustęs stalininis gruodas.

Per sutemas žygiuoti sunku, bet kelias į aušrą veda per jas. Svarbu tad nepasimesti, išverti, iškentėti. Auksas ištiriamas ugnyje, o žmogus ir tauta – kančioje. Šiandieną, kad ir neryškiai, jau galima įžiūrėti naujos laisvės aušros artėjimą, t.y. imperinės kolonizacijos žlugimą ne tik Azijoje, Afrikoje, P. Amerikoje, bet ir Europoje, taigi ir Lietuvoje. Naujos vilties dvasia turėtų pabusti kiekviename lietuvyje ir skatinti išvermei, besireiškiančiai įvairiom formom, bet vieningu siekiu.

Baigdamas šias eilutes, negaliu netarti keleto žodžių ir pačiam sukaktuvininkui – *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS*. Mielasis sukaktuvininke, sėkmingai išgyvenęs savo vaikystės bei jaunuolio amžių, ryžtingai ženkį į brandos amžių, ir toliau skleisdamas lietuviškai krikščionišką dvasią tautiečių širdyse bei žadindamas jų sąžinę ir sąmonę. Plurimos annos!

Prof. dr. A. Ramūnas (1969.XI.27)

Netrukus leidėjai pamatė – jei reiks laikraštį sustabdyti, tai ne dėl redakcijos, kuri dirbo už simbolinį atlyginimą arba nemokamai, ne dėl administracijos, kuri taip pat dirbo savanoriškai, bet dėl spausdinimo sunkumų. Laikraštį reikėjo surinkti ir atspausdinti.

Surinkimui reikia lietuviško raidyno ir linotipo, t.y. bent keleto tūkstančių dolerių. Be to, reikia patalpų, kur tokią didelę mašiną, kaip linotipas, pastatyti. Tai buvo svajonė, kuri ir didžiausiems realistams atrodė vis dėlto nereali. Teko problemą skelti į dvi dalis. Nupirkta tik raidynas, o patalpa su linotipu išnuomota kitur – lenkų laikraščio leidykloje, tolokai nuo *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* redakcijos.

Pasikvietus prityrusį linotipininką K. Rusiną, toje pat lenkų spaustuvėje laikraštis ir pradėtas spausdinti labai senovišku presu. Tai buvo techniškai atžvilgiu vargingiausieji *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* 1950-tieji metai (...)

Inž. Juozas Danys iš Otavos, dažnai rašęs *TŽ* puslapiuose

Per devyniolika savo gyvavimo metų „Žiburių“ Spaudos bendrovė yra daug padėjusi laikraščio leidėjams, yra tarnavusi ne tik Toronto, bet ir tolimesnių vietovių lietuviams savo smulkesniais spaustuvės patarnavimais, o bendrovės leidykla buvo vadovėlių lietuvių mokyklos leidimo pionierius. Ji tai atliko be kieno nors pagalbos ar aukų beveik per du dešimtmečius. Išleista ir kitokių knygų (kun. dr. J. Gutausko, dr. A. Šapokos ir kt.).

„Žiburių“ bendrovės pirmininkais po kelis kartus pasikeisdami daugiausia buvo A. Rinkūnas, A. Bumbulis ir V. Krikščiūnas. Spaustuvėje, iš jos išėjus K. Rusinui ir P. Šalnai, šiuo metu dirba Vyt. Balčiūnas ir K. Otto. Jų dėka spaustuvė, kaip ir anksčiau, pajėgia surinkti ne tik *TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS*, bet ir žurnalą *Moterį* bei kitus leidinius. Ji yra surinkusi visą eilę stambių leidinių, anglų ir kitomis kalbomis. Be to, ji atlieka įvairius smulkius darbus.

A. Rinkūnas (1969.XI.27)

Stasys Dabkus, uolus fotografas, TŽ paaukojęs daug valandų ir puikių nuotraukų

Nors TŽ gimė sankirtos atmosferoje, bet savo dvasia jie nebuvo ir nėra skirti sankirtoms. Tai parodė ir praeitin nuplaukę 25 metai. *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS* nuolat rūpėjo pozityvi veikla visose srityse. Tuščiais ginčiais jokie namai nebuvo pastatyti, jokie renginiai suruošti. Kam tad atidaryti laikraščio puslapius ginčams, kurie spręstini šeimose, bendruomenėse, savo teismuose? Taip, buvo kritikos, diskusijų, pasisakymų, pasikeitimų nuomonėmis, nes laikraštis yra ir vieša tribūna. Tai natūralus, kultūringas procesas kiekvienoje gyvoje bendruomenėje. Tuo būdu TŽ tapo plačios visuomenės savaitraščiu, kuriame randa vietos visi pozityvūs darbai, siekią Lietuvos laisvės, išeivijos lietuviškumo krikščioniškų gairių kontekste.

Kun. dr. Pr. Gaida (1974.I.3)

Idealistinę jaunimo dvasią jau galima jausti ir dabar. Pvz. tas jaunimas, kuris telkiasi apie *TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS*, rodo daug žadančių ženklų. Jis rašo, telkia medžiagą, planuoja, redaguoja be jokio atlyginimo, nuimdamas laiko dalį nuo savo studijų. Be to, jis dalyvauja visuomeninėje lietu-

vių veikloje, kuri taip pat pareikalauja daug pastangų. Ta idealistinė jaunimo dvasia eina iš tų pačių šaltinių, kaip ir vyresniosios kartos, būtent, iš krikščioniškai lietuviškos tradicijos, kuri nuo amžių skatino visą mūsų tautą eiti ne materialistiniu, o idealistiniu keliu, vedančiu į gyvenimo augštumas. Šis krikščioniškai lietuviškas kelias yra ir *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* kelias, pabrėžtas jų steigėjų pačioje pradžioje. Juo buvo eita per praėjusius 25-rius metus, juo bus einama ir toliau. Tai sintezės kelias, kuris neišskiria nė vienos gyvenimo srities ar vertybės. Praeityje laikas bandė įžiūrėti *TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE* vienokį ar kitokį "izmą", vieną ar kitą politinę partiją bei tendenciją, bet visai be pagrindo. Visa tai *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS* yra svetima. Jų akiratis yra žymiai platesnis – nėra suvaržytas tokių "izmų", tendencijų, apinasrių ar partinių išipareigojimų. Jiems rūpi visas lietuviškasis gyvenimas – ir pavergtoje Tėvynėje, ir išeivijoje, ir sibirinėje bei rusiškoje tremtyje. Su šiuo rūpesčiu TŽ žengia ateitin, matydami ir tėviškės šviesą, spindinčią vilties bei laimėjimo spinduliais.

Kun. dr. Pr. Gaida (1974.X.24)

Istorinė akimirka Anapilyje, Mississaugoje – Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sveikinasis su TŽ vyriausioju redaktoriumi prel. dr. Pranu Gaida 1999 m. spalio 24 d.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ gyvavimu daug metų nuoširdžiai rūpinęsi – valdybos narys, pirmininkas bei redaktorius Jonas Andrulis, administratorė Salomėja Andrulienė, techninis redaktorius Vytautas Balčiūnas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI yra vienas iš didžiausių išeivijoje leidžiamų savaitraščių, dabar įsikūręs lietuviškajam Anapilyje. Jis yra didelis savo formatu, gausus puslapių skaičiumi ir teikiamos medžiagos bei žinių kiekiais. Jis yra subūręs po savo sparnu šimtus gerų bendradarbių, kurie, kilnaus tikslo vedini, nuolat *TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS* informuoja apie mūsų tautiečių gyvenimą ne tik Kanadoje, bet ir plačiame pasaulyje.

Jis spausdina straipsnius visiems lietuviams rūpimais klausimais, duoda literatūrinio ir kultūrinio gyvenimo vaizdą bei stengiasi, kad laikraščio skaitytojai kiekviename numeryje rastų ką nors naujo, įdomaus. Laikraštis nuolatos leidžiamas 8, dažnai 10 ir daugiau puslapių dydžio. Linkėtina *TŽ* ir toliau taip gražiai šviesti bei rodyti kelią pasiilgtos Tėvynės link, kaip ligi šiol.

Pr. Alšėnas (1974.X.24)

Šiandieną galime džiaugtis, kad *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI* ištisus 30 metų tesėjo pasirinktame kelyje. Palyginti tai nėra ilgas laikas, tačiau mūsų gyvenime netrumpas laikotarpis, pareikalavęs daug jėgų – intelektualinių, finansinių ir fizinių. Už leidėjų pečių nestovėjo joks kapitalas, jokie

miljonieriai, o tikrai dosnūs bei ištvermingi skaitytojai, kurių žymi dalis skaito *TŽ* nuo pat pirmojo numerio.

Skaitytojai buvo ir tebėra pagrindinė laikraščio atrama. Be jos ir geriausi leidėjai bei redaktoriai laikraščio negali išlaikyti. Ypač su dėkingumu minėtini tie skaitytojai, kurie negaili ir stambesnės paramos laikraščiui. Jų dėka įmanoma nugalėti finansinius sunkumus, tobulinti laikraštį bei įsigyti modernias spaustuvės mašinas. Lėšos yra pagrindinis dalykas, tačiau nemažiau svarbi yra intelektualinė bei moralinė parama, ateinanti per įvairius bendradarbius.

TŽ nuo pat pradžios sutelkė gana gausų būrį pajėgių bendradarbių, kurių eilės truputį praretėjo, bet jų vieton atėjo kiti pajėgūs žmonės. Tai laikraščio turtas, kuriuo dalinasi visi skaitytojai. Tikimės, kad tas dvasinis turtas nemenkės ir ateityje.

Žengsime į naują dešimtmetį su tvirta viltimi, kad didžioji mūsų tėviškė, išaugusi laikraščio paunksmėje, ir toliau skleis jaukią, gaivinančią šviesą, taip reikalingą išeivijos padangėje, kurioje vyksta dalis kovos už Lietuvos laisvę.

Kun. dr. Pr. Gaida (1979.XII.6)

*Balys Sakalauskas-Sakalas,
pirmasis KLKKD "Žiburiai" pirmininkas*

Ankstyvai mirčiai dr. Šapoką iš mūsų tarpo išplėšus, nuo 1961 metų *TŽ* redagavimą perėmė kun. dr. Pranas Gaida, dabar jau vertai pakeltas į prelatus. Nemažesnė darbo našta užgriuvo ir naująjį redaktorių. Darbo sąlygos pasiliko tos pačios, kaip ir dr. Šapokos, išskiriant, kad, pristatčius prie klebonijos priestatą, pagerėjo patalpos. O dar kiek vėliau a.a. klebono kun. Petro Ažubalio dėka pastatytose naujose Anapilio patalpose *TŽ* buvo gautos gražios ir erdvios patalpos redakcijai, administracijai ir spaustuvei.

Prelatui Gaidai pagelbėti atėjo pedagogas Antanas Rinkūnas, vėliau Vytautas Kastytis. Paskutiniu metu redakcinį kolektyvą papildė Jonas Andrulis, Vytautas Balčiūnas ir Česlovas Senkevičius. Šia proga reikia su pagarba prisiminti pirmąjį *TŽ* redaktorių a.a. dr. Adolfą Šapoką, o dabartiniam redakciniam kolektyvui padėkoti už jų gerai atliekamą redagavimo darbą. Taip pat didelę padėką priklauso ir Anapilio korporacijai, jos vadovybei bei Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Jonui Staškevičiui už nuolatinę laikraščiui paramą.

Dr. S. Čepas (1989.XII.19)

Taip sutelktomis jėgomis ir nenuilstamu pasiryžimu šis laikraštis yra pasiekęs tolimiausius pasaulio kraštus, kur tik yra lietuvių, žibėdamas ir skleisdamas lietuviškumo idėjas krikščioniškos kultūros dvasioje.

Stovint ant 50 metų slenksčio, galima pasigėrėti, kad per šį laikotarpį *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI* visoje išeivijoje ir okupuotoje Lietuvoje yra užsirekomendavęs kaip švaraus turinio, išlaikytos užsibrėžtos linijos su lietuvių kalba savaitraštis. Be abejonės, tai yra nuopelnas redaktoriaus prel. dr. P. Gaidos, jo redakcinio kolektyvo ir visų su burtų apie save rašytojų, žurnalistų ir korespondentų.

Laiko tėkmėje šis laikraštis pakankamai išryškino savo įdėjinį veidą ir tik reikia guostis ir linkėti, kad jis toks išliktų ateinantiems dešimtmečiams.

B. Sakalas (1989.XII.19)

*Kun. Petras Ažubalis, ilgametis TŽ globėjas,
Anapilio steigėjas*

TŽ ekspedicijos darbuotojai, kas savaitę sąžiningai paruošiantys laikraštį siuntimui paštu. Iš k. Vincas Baliūnas, Elena Ališauskienė, Kostas Rašymas, Valentina Baliūnienė, Vanda Petrauskienė. Prieš 50 metų TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ ekspedicijoje savanoriais-talkininkais dirbo J. Dirmantas, S. Prakapas, A. Lukošius. Tokių buvo ir daugiau: B. Kriaučiūnas, Čeliūnas, V. Aušrotas, L. Šalna, J. Prakapas, A. Baltakis, A. Masys, V. Abromaitis, E. Abromaitis, P. Girnius. Žymiai vėliau ekspedicijoje darbavosi ir A. Jakimavičius.

Savaitraščio TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI paruošiamuosius darbus atlieka nedidelis būrys tarnautojų. Iš k. – administratorė Aušra Lešinskaitė-Trussow, techninės redaktorės pavaduotoja Vida Tumosienė, redaktorius Česlovas Senkevičius, vyr. redaktorius prel. dr. Pr. Gaida, redaktorė Ramūnė Sakalaitytė-Jonaitienė, techninė redaktorė Genovaitė Gaižutienė, administratorė Valentina Baliūnienė, korektorius Gediminas Kurpis

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus 1999 m. spalio 24 d. lankydamasis Anapilyje apžiūrėjo ir TŽ patalpas, susitiko su spaudos darbuotojais

Nors naujakuriams kiekvienas centas buvo brangus ir reikalingas, bendriems lietuviškiems reikalams ir projektams aukų negailėta. Tos pirmos kuklios dedamos sumelės iš tikrųjų nebebuvo vien tik pinigai – savo reikšme jos prašoko visas kitas vertybes, nes tapo ženklų, bylojančiu išeivių tautinį susipratimą, solidarumą ir vienybę (...)

Šiandien sunku būtų beišvardinti visus geruosius savanorius talkininkus, dirbusius laikraščio ekspedicijoje, padėjusius ruošti metinius renginius, rinkusius aukas ar kaip kitaip prisidėjusius, kad savasis periodinis žodis gyvuotų. Kas besuskaičiuos tuos šimtus nuolatinių bendradarbių, rašiusių, fotografavusių, be jokių honorarų ištikimai dirbusių lietuviškajai išeivijos spaudai. Per penkis dešimtmečius visa tai sukūrė didžiulę spaudos mylėtojų ir darbuotojų šeimą, išsiryškinusią jau trimis kartomis.

Metams baigiantis *TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI* mini savo gyvavimo 50-metį. Nueitas kelias ilgas ir vingiuotas, bet vis įkalnėn, vis aukštytyn. Ar jau viršūnė pasiekta? Laikas prisiminti kaip ėjome, pamąstyti kaip toliau eisime. Medžiagos tam su-

sikaupė pakankamai. Bet kaip bebūtų, reikia aiškaus žvilgsnio ateitin. Reikia darbo, reikia Dievo palaimos. O labai reikia ir meilės lietuviškam žodžiui. Miela džiaugtis, kad ligi šiolei to netrūko. Tebūna ir ateityje ne kitaip.

Č. Senkevičius (1999.XII.14)

Žvelgiant ateitin, paprastai ima pagunda pranašauti. Šiuo atveju betgi mums rūpi ne pranašystės, o darbas, kuris deramai tarnautų lietuviškajai išeivijai. Mums rūpi ir toliau berti žiburius ant lietuviškojo kelio, vingiuojančio per nykius plotus ir vedančio į Lietuvos laisvę. Nueitas kelias įgalina mus viltis, kad kiekvienas naujas žiburys ties Lietuvos keliu, stiprins ir toliau mūsų visuomenę bei gaivins ją tautos prisikėlimo laukime. Tikimės, kad Apvaizda leis šiam savaitraščiui tęsti savo misiją žėrint idėjine šviesa.

Kun. dr. Pr. Gaida (1969.VII.30)

Vytautas Kastytis-Tvardauskas, ilgametis TŽ darbuotojas, redakcijos narys

Penktasis dešimtmetis

Per *TŽ* gyvavimo 50-metį įvairiai buvo paminėti penkmečiai, dešimtmečiai, stengiasi atsiminti ir surašyti aplinkybes ir asmenis, kurių dėka laikraštis buvo įsteigtas, kas darbavosi jo puslapių kūrybiniame ir techniniame paruošime per pirmuosius 40 metų. Penktasis savaitraščio dešimtmetis liudijo šiek tiek daugiau pasikeitimų.

Laikraštis yra savitas kultūrinis reiškinys. Jis yra taip pat organizacija, kūryba ir įrankis ryšiams palaikyti. Steigėjams nustačius gaires jo veiklai, pirmuose dešimtmečiuose svarbiausia užduotis buvo sudaryti *TŽ-iams* finansinį pagrindą, pritraukti skaitytojus ir išlaikyti ideologinę laikraščio liniją. Steigėjai ir pirmoji *TŽ* darbuotojų banga didelėmis pastangomis ir pasišventimu tai padarė, nors buvo sunku naujame krašte įsikūriantiems.

Finansinio užnugario užtikrinimas, kylant pašto bei spausdinimo kainoms, liko labai svarbus. Kaip ir kitose institucijose, labiausiai pasikliaujama skaitytojų ir geradarių dosnumu – aukomis, už kurias leidėjai visada giliai dėkingi. Taip pat reikia džiaugtis, kad Kanados valdžia dar vis teikia lengvatas etninei spaudai laikraščio išsiuntinėjimo išlaidų sumažinimui per „Heritage Canada“ programą. Be jos savaitraščio pristatymas skaitytojams būtų neįmanomai brangus.

Kaip ir praeityje, nesibaigianti problema yra pašto vėlavimasis, dėl kurio valdyba ir *TŽ* administracija nenuilstamai kovoja ir aiškinasi su pašto įstaigomis. Kaip savaitraščio pirmūnams, taip ir dabartiniams jo tvarkytojams rūpi prenumeratų skaičius. Jei prieš keletą dešimtmečių buvo veikiama su viltimi, jog bus pasiektas vis didesnis ratas skaitytojų, dabar, jam susiaurėjus, deja, reikia susigyventi su mintimi, kad jo vėl išpūsti neįmanoma.

Valdybos ir redakcijos tvirtas įsitikinimas pusę šimtmečio išsaugojo *TŽ* tautinę-krikščionišką liniją, išvengė didesnių politinių banga-

vimų, partinių vėjų. Remiantis steigėjų pavyzdžiu, pastaraisiais metais taip pat stengiasi nepasiduoti naujom įtakom, išlaikyti politinį objektivumą, lietuviškos rašybos kokybę, kultūrinį lygį. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas praturtino *TŽ* puslapius naujai atsiradusių bendradarbių kūriniais bei komentarais, įgalino pasinaudoti Lietuvos žinių šaltiniais.

Tačiau laiko tėkmė per paskutinius 10-15 metų iškėlė kitus rūpesčius. 1987 m. pirmą kartą laikraščio istorijoje pradėjo kristi prenumeratorių skaičius. Senatvė, ligos, mirtys pradėjo vis dažniau mažinti ne tik skaitytojų skaičių, bet sulėtino ir ilgamečių bendradarbių energingus žingsnius, išretino pačios redakcijos ir administracijos gretas. Dėl sunegalavusios sveikatos ilgametis vyriausiasis redaktorius prel. dr. Pr. Gaida nuo 1988 m. turėjo atiduoti dalį darbo padėjėjams. Jam į talką atėjo J. Andrulis, kurį laiką vienas ėjęs redaktoriaus pareigas; tada buvo pakviestas Č. Senkevičius, vėliau (1994 m.) R. Sakalaitė-Jonaitienė, kurie kartu su prelatu Gaida darbuojasi dar ir šiandien. Vytautas Kastytis -Tvardauskas, daug metų rašęs skyrius „Kanados įvykiai“, „Laisvoje tėvynėje“, „Savaitė Lietuvoje“, „Kultūriniame gyvenime“, „Lietuviai pasaulyje“ dėl sveikatos sutrikimo 1998 m. turėjo pasitraukti iš darbo. Skyrių rašymą pasidalino redakcinio kolektyvo nariai Č. Senkevičius ir R. Sakalaitė-Jonaitienė su talkininkais J. Andruliu, G. Kurpiu ir B. Stundžia.

Pačioje pradžioje *TŽ* administratoriumi nemokamai dirbo Vytautas Aušrotas. Ilgus metus administracijai, rinkdamas skelbimus, talkino Stasys Prakapas. Po kelerius ar keliolika metų *TŽ* administratorių pareigas ėjo Jonas Prakapas, Antanas Saulis, Felicija Urbonienė, Janė Kaknevičienė, o po jos mirties 1979 m. jai talkinusi – Salomėja Andrulienė. Pastaroji iš viso administracijoje darbavosi apie 30 metų. Jai talkino Felicija

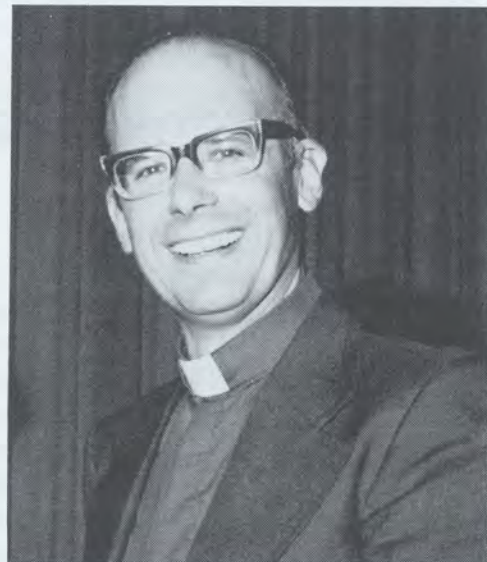
Urbonienė, mirusi 1987 m., vėliau Stasė Zimnickienė, Dalia Tamutytė, Vida Tumosenė. Išėjusi pensijon 1994 m., S. Andrulienė savo vieton paruošė dabartinę administratorę Aušrą Trussow, kuri kartu su Valentina Baliūniene sąžiningai tvarko visus TŽ buitinius reikalus.

Visus pritrenkė staigi ilgamečio (nuo 1966 m. dirbusio) techninio redaktoriaus Vytauto Balčiūno mirtis 1994 m., privertusi greitai persitvarkyti. Jo talkininkė Genovaitė Gaižutienė perėmė Velionies darbą. Ji iki šiol kūrybingai ir sumaniai tas pareigas atlieka. Jai padeda anksčiau administracijoje dirbusi, kompiuterio įgūdžius meniškai valdanti Vida Tumosenė. Rinkimo darbe daugelį metų talkinusi a.a. Laima Kurpienė, deja, paliko žiburiečių šeimą 1998 m.

Techninėje srityje TŽ neatsiliko nuo kitų, ypač per pastaruosius penkerius metus. Ne taip seniai laikraštis buvo paruošiamas TŽ patalpose linotipu. 1981 m. pirkto kompiuterio tipo rinkimo mašinos buvo naudojamos iki 1996 m., kada buvo įsigyti IBM kompiuteriai. Tai buvo daroma naudojantis dabartinio valdybos išdėninko dr. Česlovo Jonio patarimais ir jo paties nenuilstamu darbu, supažindinant tarnautojus su kompiuterių programomis, nuotraukų perspausdinimu ir TŽ sąskaitybos bei kartotekos pervedimu į kompiuterius. Šiais metais vėl tenka atnau-

*Laima Kurpienė,
ilgametė TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ darbuotoja*

*Prel. Jonas Staškevičius, Anapilio
klebonas, nenuilstamas TŽ globėjas*

jinti kai kuriuos kompiuterius ir jų programas, stengiantis pagreitinti ir pagerinti laikraščio paruošiamuosius darbus.

Prieš dvejus metus leidėjai surengė skaitytojų apklausą. Atsakė 8.5% skaitytojų. Tai nedidelis skaičius, tačiau į tokio pobūdžio "savanoriškas" apklausas paprastai atsako tik apie 10% atitinkamos grupės asmenų. Rezultatai rodė gana didelį pritarimą savaitraščio turiniui ir formatui. Kai kurie siūlymai, pvz. turinį pajvairinti naujais arba atgaivintais skyriais, yra sveikintini, tačiau neįgyvendinami dėl mažėjančio rašančiųjų skaičiaus ir menkėjančio lietuvių kalbos lygio išėivijoje.

Praėjusiu dešimtmečiu, dažniau negu bet kada, kildavo mintis įvesti skyrių anglų kalba, ir bent dalį turinio pateikti per internetą. Taip tikimasi išlaikyti jaunesnius skaitytojus, skleidžiant žinias ir straipsnius jiems prieinamu būdu ir kalba. Šie dalykai bus esminiai ateinančio dešimtmečio sprendimai. Leidėjų ir redakcijos didžiausias rūpestis lieka tas pats, kuris vargina ir kitas išėivijos organizacijas bei institucijas, būtent – jaunesniąsias kartas sudominti lietuviška kultūrine veikla, padėti jiems išlaikyti ryšį su savąja lietuvių tauta.

R. Sakalaitė-Jonaitienė

Jie rūpinosi buitiniais reikalais

Nuo įsteigimo laikų *TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* leidybos rūpesčiais gyveno nemažas skaičius lietuviškai spaudai pasišventusių tautiečių. Kai kurie jau yra iškeliavę amžinybėn, kiti dar ir dabar rūpinasi *TŽ* ir jų likimu. Stengdamiesi užtikrinti laikraščio ateitį, įvairiais laikotarpiais, eidami vienokias ar kitokias pareigas, darbavosi šie asmenys: Jonas Andrulis, dr. Kazys Ašoklis, Aldona Aušrotaitė-Šimonėlienė, Vytautas Aušrotas, kun. Petras Ažubalis, Gerardas Balčiūnas, Vytautas Bireta, kun. Placidus Barius, OFM, Petras Bražukas, Antanas Bumbulis, Algis Čepas, dr. Silvestras Čepas, Jonas Danaitis, kun. Viktoras Gidžiūnas, OFM, Rūta Girdauskaitė, kun. Bern. Grauslys, OFM, Jonas Gustainis, kun. dr. Jonas Gutauskas, Vincas Ignaitis, Juozas Jasinevičius, Ona Jonaitienė, dr. Antanas Juozapavičius-Juzėnas, Vytautas Krikščiūnas, Almis Kuo-

las, Antanas Pabedinskas, Antanas Rašymas, Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, Balys Sakalauskas-Sakalas, Antanas Saulis, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Vladas Sonda, prel. Jonas Staškevičius, L. Šalna, dr. Adolfas Šapoka, Viktoras Užupis. Valdybos pirmininkai buvo Balys Sakalas, Vytautas Aušrotas, Jonas Andrulis, Vytautas Krikščiūnas, Petras Bražukas, dr. Silvestras Čepas, Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė.

Vartydami protokolus, randame pavardes asmenų, ilgus metus besirūpinusių sąskaita ir knygas tikrinusių Revizijos komisijos narių: Eugenijus Abromaitis, Vytautas Bireta, Stasys Dargis, Jonas Gustainis, Petras Jurėnas, Juozas Mažeika, Vytautas Montvilas, Stasys Prakapas, Balys Sakalas, Vytautas Sendžikas, Leonas Šalna.

Dabartinė TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ leidėjų, Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" valdyba: iš kairės – sekretorė Aldona Aušrotaitė-Šimonėlienė, Anapilio atstovas Jonas Andrulis, išdininkas dr. Česlovas Jonys, pirmininkė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, narys Vincas Piečaitis, vicepirm. prel. Jonas Staškevičius. Trūksta vicepirm. kun. Aug. Simanavičiaus, OFM

Jonas Andrulis, buvęs KLKKD "Žiburiai" pirmininkas, dabartinis valdybos ir TŽ redakcijos narys

Vytautas Aušrotas, buvęs KLKKD "Žiburiai" pirmininkas, ilgametis valdybos ir revizijos komisijos narys

Dr. Silvestras Čepas, ilgametis KLKKD "Žiburiai" valdybos pirmininkas

Pirmojo TŽ dešimtmečio KLKKD veikėjai ir redaktoriai. Sėdi (iš k.) I. Matusevičiūtė, red. dr. A. Šapoka, red. kun. dr. P. Gaida; stovi J. Andrulis, B. Sakalas, P. Razgaitis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI pasiekia skaitytojus, mažus ir didelius, arti ir toli. Viršuje – Gudijos Breslaujos rajono Ūsonių lietuviškos mokyklos mokiniai. Apačioje Mississaugos Anapilio vaikų darželio mokinukai taip pat pratinasi skaityti TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS

LEIDĖJAI DĖKOJA

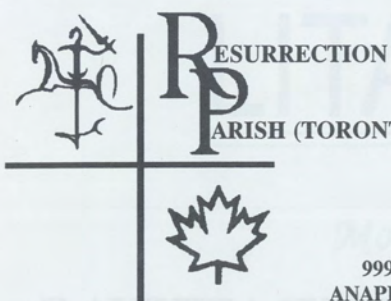
Penkiasdešimtmečio proga *TŽ* leidėjai dėkoja visiems bendradarbiams, kurie daugelį metų pastoviai prisidėjo ar tebeprisideda rašiniiais – savo recenzijomis, reportažais, vertimais, nuomonėmis, grožine kūryba, nuotraukomis bei iliustracijomis praturtindami savaitraščio turinį. Ypač minėtini, Pr. Alšėno sąrašą papildant:

Kun. Kazimieras Ambrasas, SJ
Adelė Abromaitienė
Ieva Adomavičienė
Viktoras Alekna
Pranys Alšėnas †
Jonas Andrusis
Petras Augaitis
Kostas Astravas
Vladas Bacevičius †
Adolfas Bajorinas
Aurelija Balašaitienė
Vytautas Balsys †
Nijolė Benotienė
Vilius Bražėnas
Genovaitė Breichmanienė
Kun. Kornelijus Bučmys, OFM †
Jonas Budrys
Vladas Butėnas †
Dr. Kajetonas Čeginskas
Jokūbas Dagys †
Dr. Vytautas Dambrava
Edvardas Daniliūnas †
Juozas Danyš
Jonas Daugėla
Alfonsas Docius †
Kęstutis Dubauskas
Algimantas Eimantas
Evaresta Federas
Antanina Garmutė
Rūta Girdauskaitė
Jurgis Gliuda †
Antanas Gurevičius
Alfonsas Guščius
Dr. Ona Gustainienė
Jonas Gustainis
Genovaitė Gustaitė
Vincas Ignaitis †

Saulius Jaškus
Birutė Jonelienė
Vytautas A. Jonynas
Gabija Petrauskienė
Anatolijus Kairys
Eugenijus Kalasauskas
Stasys Kasparas
J. P. Kedys
Romualdas Kisielius
Vincas Kolyčius
Sigitas Krašauskas
Juozas Krištolaitis
Juozas Kručas
Gediminas Kurpis
Laima Kurpienė †
Jonas Ladyga
Laimutis Ločeris
Irena Lukoševičienė
Vytautas Macas
Živilė Makauskienė
Janina Marcinkevičienė
Vitalius Matulaitis
Birutė Mažeikienė
Ignas Medziukas
Dr. Vytautas Meška
Kazys Mileris
Giedrė Milukaitė
Felišas Mockus
Alfonsas Nakas
Pranas Naujokaitis
Česlovas Obcarskas
Henrikas Paulauskas
Rimas Paulionis
Vincas Paulionis
Jeronimas Pleinys
Mečislovas Pranevičius
Viktoras Prisčepionka

M. ir M. Purvinai
Kun. Edis Putrimas
Prel. Antanas Rubšys
Alė Rūta
Česlovas Senkevičius
Jurgis Skardis
Kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas
Laurynas Skūpas
Bronius Staškevičius
Prel. Jonas Staškevičius
Viktorija Staškūnienė
Brunonas Stundžia
Angelika Sungailienė
Antanas Supronas
Jeronimas Šalčiūnas
Vladas Šaltmiras
Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis
Vytautas Šeštokas
Steponas Šetkus
Snaigė Šileikienė
Liuda Šileikienė †
Aldona Šmulkštienė
Zenta Tenisonaitė
Jonas Urbonas
Antanina Urmanavičienė
Algirdas Vaičiūnas
Viktoras Vainutis
Genė Valiūnienė
Telesforas Valius †
Jonas Varanavičius
Stepas Varanka
Valerija Vilčinskienė
Juozas Vitėnas
Vytautas Volertas
Vytautas Zubas
Slava Žiemelytė
Povilas Žumbakis

ARISH (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

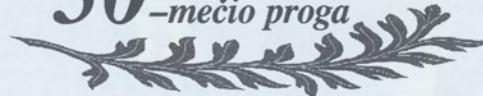
999 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 • Tel. (416) 532-3400 • Fax: (416) 532-4816
ANAPILIS Branch: 2185 Stavebank Rd., Mississauga Ont. L5C 1T3 • Tel./Fax: (905) 566-0006

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

SVEIKINA

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

50–*mečio proga*

*IR LINKI TOLIAU RYŽTINGAI ŠVIESTI
ATEITIES TAKUS*

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ”

*leidėjus, redakciją ir tarnautojus 50 metų gyvavimo
sukakties proga!*

*“Paramos” valdyba: Iš k. vedėjas L. Zubrickas, R. Urbonavičiūtė, pirmininkas A. Šileika,
L. Balaišis. Stovi J. Slivinskas, K. Draudvila*

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

Montrealio lietuvių kredito unijos

“LITAS”

valdybą pradžiuginate

savo pastangomis užtikrinti ateitį

Jūsų puikaus laikraščio

Mes Jus sveikiname

proga

1475, rue de Sève, Montréal,

(Québec) H4E 2A8

Telefonas: 514-766-5827

Fax: 514-766-1349

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
THE LITHUANIAN CANADIAN COMMUNITY
LA COMMUNAUTÉ LITHUANIENNE DU CANADA

NATIONAL EXECUTIVE

LE COMITÉ EXECUTIF NATIONAL

1011 COLLEGE ST., TORONTO, ONT. M6H 1A8

(416) 533-3292 FAX (416) 533-2282

KLB KRAŠTO VALDYBA (1999-2001)

SVEIKINA

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS” 50-mečio proga

Pirmoj eilėj iš kairės – vykdomoji vicepirmininkė visuomeniniams reikalams Rūta Žilinskienė, pirm. Algirdas Vaičiūnas, vykdomoji sekr. Marytė Vasiliauskiene; antroj eilėj – KLJS atstovė Irena Žukauskaitė, vicepirm. specialiems projektams Natalija Liačienė, vicepirm. švietimui Vida Stanevičienė, raštinės vedėja Jolanta Stasiulevičienė, vicepirm. ryšiams su apylinkėmis Silvija Piečaitienė; trečioj eilėj – sporto apygardos atstovas Rimas Kuliavas, vicepirm. humanitariniams reikalams kun. Edmundas Putrimas, vicepirm. finansiniams reikalams – išdininkas Matas Stanevičius. Trūksta vicepirmininkės kultūrai Irenos Ross.

TORONTO KULTŪRINIO MENO IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

“ATŽALYNAS”

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

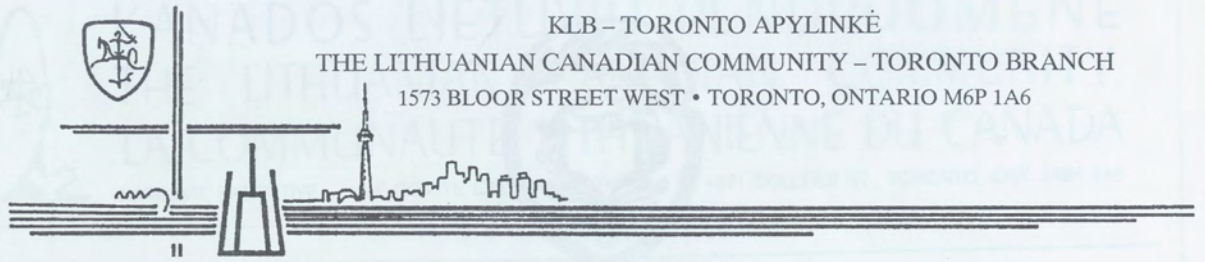
50-MEČIO

PROGA

*NUOŠIRDŽIAI LINKĖDAMAS SĖKMĖS VISIEMS
LIETUVIŠKO LAIKRAŠČO DARBUOTOJAMS,
RĖMĖJAMS IR LIETUVIŠKO ŽODŽIO MYLĖTOJAMS.*

1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6

AUKSINĮ JUBILIEJŲ ŠVENČIANČIUS

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

*NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA, LINKI NEPAILSTI IR SKLEISTI
LIETUVIŠKĄ ŽODĮ DAR 50 METŲ!*

Danutė Garbaliuskiene,
KLB Toronto apylinkės pirmininkė

ANAPILIO MOTERŲ BŪRELIS

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

PROGA

IR LINKI DAR DAUG METŲ SĖKMĖS

R. Celejewska, pirmininkė

KLKM DRAUGIJOS LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS SKYRIUS

Šveikiname

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

švenčiančius 50-ties metų garbingą sukaktį

Šis savaitraštis sujungė ir suartino lietuvius visame pasaulyje.

*Linkime ir toliau sėkmingai tęsti šį garbingą darbą ir
džiuginti tautiečius*

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” šviesa.

LŠS
IŠEIVIJOJE

VLADO PŪTVIO ŠAULIŲ KUOPA
THE NATIONAL GUARDS' OF LITHUANIA IN TORONTO

Kuopos šauliai nuoširdžiai sveikina tautiškumo žadintojus

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

per 50 metų skleidusius lietuviybės žiburėlius.

Didžiuokitės prasmingai atliktu darbu lietuviybės išlaikyme.

Auksinio jubiliejaus proga linkime

ILGLAUSIŲ METŲ!

LITHUANIAN FOLK ART INSTITUTE
INSTITUT D'ART POPULAIRE LITHUANIEN
LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTAS

TORONTO CHAPTER

TORONTO SKYRIUS

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO TORONTO SKYRIUS

S V E I K I N A

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

KURIE PER **50** METŲ
BUVO LABAI STIPRUS SIŪLAS
MŪSŲ LIETUVIŠKO GYVENIMO AUDINYJE

PIRMININKĖ – **ALDONA VAITONINĖ**
96 Anglesey Blvd. Toronto, ON M9A 3C4
Tel. 416-239-3618

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

*švenčiančius lietuviško žodžio išlaikymo ir
puoselėjimo 50-metį*

*Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientai 1999 m.
užbaigime primena, kad ir jie išmoko skaityti
“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”*

MINĖDAMI

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ”

50 metų auksinį jubiliejų,

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

*šio laikraščio leidėjus bei visus darbuotojus,
linkėdami ilgų metų ir daug sėkmės svarbiame darbe.*

*Linkim, kad niekad neišblėstų spaudos žiburiai
ir skleistų šivesę*

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA

*Sėdi iš kairės: P. Brasas, M. Biekšienė – sekr., B. Mačys – pirm.,
M. Gudinskas – vicepirm., J. Krištolaitis; stovi iš kairės: S. Smetona,
K. Deksnys – išd., St. Kareckas, V. Remesat*

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI”

per 50 metų buvo ir liko kelrodis išeivijos lietuviams

SVEIKINAME

ir linkime tęsti kultūrinį, tautinį darbą dar daugelį metų.

HAMILTONO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS TARYBA

Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM, ir parapijos taryba: pirm. J. Krištolaitis, J. Stankus, M. Jonikas, A. Kamaitis, S. Kareckas, I. Vasiliauskienė, R. Choromanskytė, A. Liaukus, K. Gelžinienė, M. Borusienė, V. Gelžinis, A. Enskaitis, S. Petkevičienė, V. Kežinaitis. Nuotraukoje trūksta: A. Venslovo, V. Remesat, J. Jokubyno ir K. Žukausko.

KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

SVEIKINA

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ”

*darbuotojus, redakcinę kolegiją,
bendradarbius ir skaitytojus*

50-mečio proga

*KLB Montrealio apylinkės valdyba. Iš kairės – sėdi Inga Giedrikienė, Vitalija Keršulienė, pirm. Arūnas Staškevičius, Silvija Staškevičienė; stovi Alfredas Piešina, Bronius Niedvaras, Antanas Mickus ir Donaldas Giedrikas
Nuotr. J. Piečiaičio*

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTOVĖ

494 ISABELLA AVENUE • MISSISSAUGA, ONTARIO L5B 2G2 • TEL. (905) 277-1270

Nuoširdžiai sveikiname mūsų pastogėje užaugusį "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" savaitraštį, švenčiantį savo 50 metų gyvavimo sukaktį!

Anapilio parapijos taryba:

pirmininkas – Rimas Paulionis

tarybos nariai:

religinės sekcijos –

Gediminas Kurpis
Irena Paznėkienė
Vytautas Pečiulis
Teresė Spudulienė
Valdas Žukauskas

kultūrinės sekcijos –

Julija Tumelytė
Deimantė Grigutienė
Vida Paškovičienė
Alma Pacevičienė
Valdas Ramanauskas

jaunimo sekcijos –

Taras Chornomaz
Gintaras Karasiejus
Linas Narušis
Audra Paulionytė
Indrė Ramanauskaitė

jaunų šeimų sekcijos –

Janina Dzemionienė
Zita Kružikienė
Romas Oleka
Laima Stončienė
Birutė Vilkelienė

socialinės sekcijos –

Albina Augaitienė
Sigita Aušrotienė
Gražina Balčiūnienė
Anelė Pajaujienė
Ona Rimkuvienė
Stasė Zimnickienė

administracinės sekcijos –

Regina Celejewska
Birutė Juriene
Juozas Karasiejus
Pranas Linkevičius
Viktoras Narušis
Ričardas Petronis
Violeta Ramanauskienė
Irena Rentelienė
Antanas Samsonas
Vidmantas Valiulis

"ex officio" –

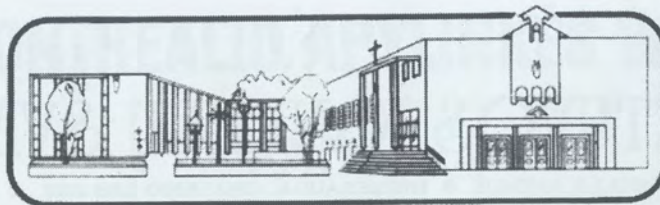
Jonas Andrulis
Nijolė Benotienė
Jonas Govėdas
Antanas Matulaitis
Feliksas Mockus

Anapilio parapijos kunigai:

prel. dr. Pranas Gaida

prel. Jonas Staškevičius

R.C. PARISH OF THE RESURRECTION

Lithuanian Franciscan Fathers

1011 College Street, Toronto, Ontario, Canada M6H 1A8 Telephone: (416) 533-0621

Prisikėlimo parapijos parapijiečiai ir parapijoj dirbantys pranciškonai nuoširdžiai sveikina "Tėviškės žiburių" leidėjus bei darbuotojus šio laikraščio 50-ties metų sukakties proga.

"Tėviškės žiburiai" per penkiasdešimt metų rašytu žodžiu skatino lietuvius nenutautėti, išlaikyti gyvą lietuvių kalbą ir neprarasti vilties, kad Lietuva vėl bus laisva. Su džiaugsmu sveikino lietuvius Lietuvoje, atgavusius laisvę, o dabar su dideliu dėmesiu seka įvykius Lietuvoje ir informuoja savo skaitytojus.

Tegul ir toliau šviečia "Tėviškės žiburiai" savo skaitytojams ta vilties ir pasitikėjimo šviesa, kuri kyla iš To, kuris pasakė "Aš – pasaulio šviesa, kas seka manimi, nebevaikščios tamsybėse, bet turės gyvenimo šviesą." (Jn.8:12).

Su maldomis ir geriausiais linkėjimais,

Augustinas Simanavičius, OFM
Kun. Augustinas Simanavičius, O.F.M.
klebonas ir vienuolyno vyresnysis

LIETUVIŲ LIUTERONŲ IŠGANYTOJO PARAPIJA

Lithuanian Lutheran Church of the Redeemer
1691 Bloor Street West, (kampas Indian Road) Toronto, Ontario M6P 1B1

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" 50 metų sukakties

proga

prisimindami laikraščio steigėjus, sveikiname Kanados lietuvių katalikų kultūros draugiją "Žiburiai" - "Tėviškės žiburių" leidėjus, redakciją bei visus darbuotojus. Per penkiasdešimt metų laikraštis apėmė skaitytojus ne tik Kanadoje ir Amerikoje, bet švietė visiems lietuviams visur. "Tėviškės žiburiai" tapo žurnalistikos pavyzdys visiems lietuviškiems laikraščiams išeivijoje bei tėvynėje. Laikraščio akiratis bei ekumeninis nusistatymas yra iš tikrųjų girtinas.

Dėkodami už bendradarbiavimą, linkime "Tėviškės žiburiams" dar daug metų šviesti lietuvių visuomenei visur. Te Visagalis Dievas šaukia į talką darbuotojus bei rėmėjus, kurie ištikimai aukotų savo laiko, sugebėjimo ir turto aukas šio pavyzdingo laikraščio dabarčiai bei ateičiai.

Su Dievo palaima,

IŠGANYTOJO PARAPIJA,
TARYBA, CHORAS,
MOTERŲ DRAUGIJA
IR
KUN. ALGIMANTAS ŽILINSKAS, kleb.

J. B. MARLATT

Congratulations to
“LIGHTS OF HOMELAND”

50
YEARS

of Service to the
Lithuanian Community

ANAPILIEČIAI nuoširdžiai sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”,

švenčiančius **50** metų sukaktį,

vyr. redaktorių prel. dr. PRANĄ GAIDĄ,
redakcijos narius, leidėjus, spaustuvės bei administracijos
darbuotojus ir gausius bendradarbius.

*“Tėviškės žiburiai” rūpestingai atliko religinę, kultūrinę bei tautinę misiją,
kartu prisidėdami prie krašto išsilaisvinimo kovos. Taipgi džiaugiamasi,
kad Anapolis galėjo savaitraštį priglausti po savo stogu.*

Su geriausiais linkėjimais –

**Anapilio lietuvių sodybos korporacijos valdyba ir
Šv. Jono lietuvių kapinių komisija**

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS”

švenčiantiems reikšmingą 50 metų sukaktį,

nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai

*ilgamečiam vyr. redaktoriui prel. dr. PRANUI GAIDAI,
redakcijos, spaustuvės bei administracijos darbuotojams,
leidėjams ir gausiems bendradarbiams.*

Visų darbuotojų pasišventimu “Tėviškės žiburiai”
atliko religinę, kultūrinę bei tautinę misiją, kartu prisidėdami
prie Tėvynės išsivadavimo.

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA
LITHUANIAN CANADIAN CATHOLIC WOMEN'S LEAGUE

SVEIKINAME

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugiją, „Tėviškės žiburius“, redakciją, administraciją ir bendradarbius penkiasdešimties metų darbo sukakties proga.

Ugdydami krikščioniškuosius principus, tautinę kultūrą ir sąmoningumą, „Tėviškės žiburiai“ jungia visus savo skaitytojus į vieną darnią šeimą.

Gyvuokite dar ilgus metus.

A. Sungailienė,

Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos
centro valdybos pirmininkė

*„Tėviškės žiburių“ šviesa tešviečia ir ateinančiai kartai
laisvoje tėvynėje ir Kanados žemėje*

A. PLENYS

KNYGŲ RIŠYKLA

Tel. (416) 625-2412

GYVUOKITE ir ŠVIESKITE
tvirtu, atviru lietuvišku žodžiu
dar 50 metų!

SVEIKINAME!

**Toronto lietuvių jaunimo ansamblis “GINTARAS”,
vadovai ir tėvų komitetas**

*Ilgiausių metų “Tėviškės žiburiams”
sulaukus auksinio jubiliejaus*

Vaikų choras “ANGELIUKAI” ir jų tėveliai

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS "AŽUOLAS"

sveikina "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS", švenčiančius jau 50 metų savo darbo auksinę sukaktį ir linki niekad nepritemdinti mums taip brangaus tautinio žiburio.

Sėdi: klubo koresp. K. Mileris, sekr. A. Matulicz, pirm. P. Šidlauskas, M. Borusienė; stovi: J. Juozaitienė, A. Mikalauskienė, Matukaitienė, vicepirm. L. Klevas (trūksta išdininko Bulovo)

HAMILTONO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIOTOJŲ KLUBAS *GIEDRAITIS*

Sveikiname lietuvių išeivijos savaitraščio – "Tėviškės žiburių" leidėjus ir visus skaitytojus 50-mečio sukakties proga

GIEDRAIČIO klubo valdyba. Sėdi – A. Jusys, pirm. J. Stankus, P. Šidlauskas, J. Krištolaitis; stovi – A. Povilauskas, V. Svilas, M. Jonikas, Z. Čečkauskas. Trūksta – E. Bajoraitienės, P. Armono.

TORONTO VYRŲ CHORAS "ARAS"

vad. LILIJA TURŪTAITĖ

Valdybos pirmininkas – Vytautas Pečiulis, 9 Spencely Court, Weston, ON M9P 1N4

sveikina lietuviybės skatintojus

"Tėviškės žiburius" auksinio jubiliejaus proga

HAMILTONO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS

su vadove DARIJA DEKSNYTE

SVEIKINA

"Tėviškės žiburių" redaktorius, administratorius, rėmėjus ir visus skaitytojus. Per 50 metų jūs buvote ir likote pulsas lietuvių išeivijai. Linkime dar daugelį metų būti išeivijos minties nešėju.

DELHI-TILLSONBURG APYLINKĖ

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

leidėjus ir visus skaitytojus
AUKSINIO JUBILIEJAUS PROGA

Mylimam laikraščiui linkime plėstis bei skleisti
ir vis labiau į save traukti pasaulyje plakančias lietuviškas širdis

Apylinkės lietuviai

KL KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS DELHI SKYRIUS

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ”

LEIDĖJUS IR VISUS SKAITYTOJUS

50-ties metų jubiliejaus proga,

linkėdamas laikraščiui ir toliau ryškiai šviesti, ilgai neužgęsti.

Skyriaus valdyba ir narės

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS,
sulaukęs savo aukso jubiliejaus, sveikina “Tėviškės žiburius”,
švenčiančius 50 metų gyvavimo sukaktį. ILGIAUSIŲ METŲ!

LONDONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

50-ties metų sukakties proga

OAKVILLE LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

AUKSINIO JUBILIEJAUS PROGA

ir linki toliau sėkmingai tęsti savo darbą.

Oakville lietuvių bendruomenės valdyba

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SAJUNGA

Br. Saplys, 812 Burnhamthorpe Rd., # 906, Toronto, ON M9C 4W1 Tel. (416) 622-5898

sveikina “Tėviškės žiburius”

SULAUKUSIUS 50 METŲ JUBILIEJAUS

Tegul lietuvių švyturys

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI”

dar ilgai žiba

JUOZAS ŽADEIKIS ir ZOSĖ MARTINAITIENĖ

Siunčiame nuoširdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS”

50-mečio proga

DAINIUS ir ASTA VAIDILOS
su šeima

D. VAIDILA, Registered Investment Advisor

6295 Gulf Blvd., St. Pete Beach, FL 33706

Tel. (727) 363-8043 E-mail: dafla@flash.net

ASTA E. GRINIS, D.D.S.

8041 Blind Pass Rd., St. Pete Beach, FL 33706

Tel. (727) 363-6169

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI”

VISADA MIELAI LAUKIAMAS LAIKRAŠTIS.

Todėl linkime Jums daug metų ryžto

ir ištvermės

jo tolimesniam gyvavimui.

LEOKADIJA ir JUOZAS VITAI

2 Hillside Dr., Tillsonburg, ON
N4G 2E5

KUN. KAZYS KAKNEVIČIUS

1414 Dundas St. E., London, ON N5W 3B6 Tel. (519) 455-3129

SVEIKINA

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”, tarnautojus bei talkininkus

50 metų jubiliejaus proga

KUN. DR. V. SKILANDŽIŪNAS

Lietuvių katalikų misija

96 Empress Ave., Ottawa, ON K1R 7G3 Tel. 613-236-5064

Spauda – kultūros likiminis garantas. Nepasiduokite!

Su Aukščiausiojo palaima – pergalė užtikrinta!

KL B SAULT STE. MARIE APYLINKĖS VALDYBA

24 Grandmont Cres., Sault Ste. Marie, ON P6B 3V9

s v e i k i n a

“Tėviškės žiburius”, leidėjus, redaktorius, administratorius

bei talkininkus 50-mečio proga

linkėdama ir toliau mus laikyti šviesoje.

KL B RODNEY APYLINKĖS VALDYBA

G. I. Ciparis, 22895 Marsh Line, R.R.3., Rodney, ON N0L 2C0 Tel. (519) 785-0138

s v e i k i n a

“Tėviškės žiburius” 50 metų sukakties proga

ir linki dar ilgai skleisti lietuvišką žodį.

TORONTO ATEITININKAI

10 Sweet Pea Path, Etobicoke, ON M9P 3S3 Tel. (416) 249 7397

SVEIKINA "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"

*leidėjus, darbuotojus ir bendradarbius su reikšminga
50-ties metų sukaktimi. Linkime ir toliau būti tiesos ir šviesos
žiburiu bei Dievo ir artimo meilės šaukliu.*

MAŽOSIOS LIETUVOS MOTERŲ DRAUGIJA

Pirm. Kristina Dambaraitė-Janowicz
3287 Nobleton, Mississauga, ON L4X 2N7 Tel. (905) 602-9231

SVEIKINA

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS" 50-mečio proga!

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUS-ARCHYVAS

2185 Stavebank Rd. (Anapolis), Mississauga, ON L5C 1T3 Tel. (905) 566-8755

SVEIKINA

*"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS",
švenčiančius savo gyvavimo 50-metį.*

KANADOS LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGA

Pirm. Stasys Prakapas, vicepirm. Kęstutis Raudys, sekr. Stasys Dalius, išd. Brunonas Stundžia

SVEIKINA

*"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS",
švenčiančius 50 metų veiklos sukaktį.*

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS KANADOJE

1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6

*NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"
vadovybę ir redakciją, švenčiančius gražų 50 metų jubiliejų.
Linkime ir toliau skleisti gimtą žodį lietuviškam pasauliui.*

**S
P
A
U
S
T
U
V
Ė**

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto ON, M8V 1R3

50-mečio proga

*nuoširdžiai sveikinu "Tėviškės žiburių"
vadovybę, redakciją ir visus jos darbuotojus.
Linkiu ir toliau taip gražiai ir prasmingai
šviesti lietuvių tautai išeivijoje ir tėvynėje.*

Lietuviškosios spaustuvės Toronte
savininkas Jurgis Kuliešius

*Įvedu šildymo ir vėsinimo
sistemą, atlieku visus
taisymo ir skardos
darbus*

(Esu "Union Gas"
atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

SVEIKINU

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS"

50-mečio proga

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

Prezidentas Alvydas Grigutis

2618 Pollard Drive, Mississauga, ON L5C 3H1 Tel. (905) 848-9628

SVEIKINA

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS" 50-MEČIO PROGA

Dr. RAY BARAKAUSKAS

DENTISTRY

3327 Bloor St. West (at Islington), Toronto, ON M8X 1E7

Tel. (416) 234-2223 Fax (416) 234-8020

SVEIKINA "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS"

50-MEČIO PROGA.

NIJOLĖ B. BATES

Home Life/Realty One Ltd.,

2261 Bloor Str. W., Toronto, ON M6S 1N8 Tel. (416) 763-5161 Fax: (416) 763-5097

SVEIKINA SU GARBINGU JUBILIEJUMI

Tegu šis lietuviškas žiburėlis neužgesa ir per ateinančius 50 metų, jungdamas augantį lietuvišką jaunimą visame pasaulyje. Ačiū už kilnų darbą.

ANGIE SALVAITIS

REMAX Four Seasons Realty Limited, 67 First St.,
Collingwood, ON L9Y 1A2 Tel. (705) 445-8500 Home (705) 429-6428
Web Site: www.fourseasonproperties.com

sveikina

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS",

švenčiančius savo gyvavimo 50-metį.

BEST WISHES

**The Loughheed and
Jackson and Barnard
FUNERAL HOME**

Sudbury, Ontario

**MONTREALIO
SPORTO KLUBAS
“TAURAS”**

sveikina
“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”,
*švenčiančius 50 metų
gyvavimo sukaktį*

Dr. Arūnas P. Dailydė

345 Lakeshore Road East, Suite 302, Oakville, ON L6J 1J5 Tel. (905) 844-4445

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS” 50-mečio proga

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTOVĖS CHORAS

sveikina

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

50-mečio proga

ir linki tolimesnės sėkmės

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, ON L1R 1T7

Tel. 1-905-666-9086

VISOS PASLAUGOS

*Jums skrendant į Lietuvą
ar atsikviečiant savo gimines iš Lietuvos.*

Parūpinam draudą.

Perduodam į rankas pinigus.

Algis ir Stefa Medeliai

TIME PRESS LITHO LIMITED

LITHOGRAPHERS

DIVISION OF DANAITIS ASSOCIATES INC.

- SPECIALIZING IN SINGLE & FULL COLOR PRINTING
- ARTWORK DESIGN
- FULLY EQUIPPED CAMERA DEPT. INCL. MAC & PC SERVICES

- FULL BINDERY CAPABILITIES
- EMBOSSING, DIE & KISS-CUTTING,
SCORING, PERFINING, NUMBERING

VYTENIS DANAITIS

AUDRA ŠIRVINSKIENĖ

82 QUEEN ELIZABETH BLVD., TORONTO, ON M8Z 1M5

TEL. 416-252-4659 FAX 416-252-2735 TOLL FREE 1-800-223-6209

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, QC H1M 1K9

Tel. (514) 722-3545

Fax: (514) 722-3546

SVEIKINA "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS"

švenčiančius 50-mečio sukaktį ir linki gražios ateities.

ŠVIESKITE, ŠVIESKITE, ŠVIESKITE LIETUVAI!